

Raadsvoorstel

Onderwerp **Begroting 2015 en jaarrekening 2013 Groninger Archieven**

Registratie 4797989 Steller/teln Peter.Koelewijn/ 72 23 Bijlagen 3

Classificatie

Openbaar Geheim

Vertrouwelijk

Portefeuillehouder

Burgemeester

Raadscommissie

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. kennis te nemen van de jaarrekening 2013 en het jaarverslag 2013 van de Groninger Archieven.
- II. in te stemmen met de begroting 2015 van de Groninger Archieven met inachtneming van de punten III en IV hieronder vermeld.
- III. de te realiseren bezuiniging 2015 op de gemeentelijke bijdrage aan de Groninger Archieven vast te stellen op € 50.000,--.
- IV. de gemeentelijke bijdrage 2015 in afwijking van het in de begroting van de Groninger archieven opgenomen bedrag vast te stellen op € 2.091.073,--.

Samenvatting

De gemeente Groningen neemt samen met het Rijk deel aan de gemeenschappelijke regeling: Regionaal Historisch Centrum "Groninger Archieven". Deze regeling schrijft voor dat het Algemeen Bestuur jaarlijks de begroting voor het volgende kalenderjaar vaststelt. De begroting 2015 is in de algemene bestuursvergadering van 18 september 2014 vastgesteld. De gemeente Groningen wordt als deelnemer in de gemeenschappelijke regeling gevraagd met deze begroting in te stemmen. Daarnaast worden de door het Algemeen Bestuur goedgekeurde jaarrekening 2013 en het jaarverslag 2013 ter kennisgeving aangeboden.

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

De gemeente Groningen neemt samen met het Rijk deel aan de gemeenschappelijke regeling: Regionaal Historisch Centrum "Groninger Archieven". Deze regeling schrijft voor dat het Algemeen Bestuur jaarlijks de begroting voor het volgende kalenderjaar vaststelt. De begroting 2015 is in de algemene bestuursvergadering van 18 september 2014 vastgesteld. In de begroting 2015 raamt het RHC Groninger Archieven een gemeentelijke bijdrage die hoger is dan in de gemeentebegroting 2015 opgenomen. De bezuiniging op de gemeentelijke bijdrage, die de gemeente voornemens was door te voeren, wordt in 2015 gedeeltelijk gerealiseerd omdat de gemeente niet tijdig hierover overleg heeft gevoerd met de partner in de gemeenschappelijke regeling, het Nationaal Archief. Hierdoor is het raadsvoorstel later geagendeerd dan te doen gebruikelijk. De gemeente Groningen wordt als deelnemer in de gemeenschappelijke regeling gevraagd met deze begroting in te stemmen.

Daarnaast worden de door het Algemeen Bestuur goedgekeurde jaarrekening 2013 en het jaarverslag 2013 ter kennisgeving aangeboden.

Kader

Het kader van dit voorstel is de gemeenschappelijke regeling: Regionaal Historisch Centrum "Groninger Archieven". In deze regeling is bepaald dat de begroting ter goedkeuring aan Gemeente en Rijk wordt aangeboden.

Argumenten en afwegingen

De Groninger Archieven hebben een begroting 2015 aangeleverd waarin de bijdrage van de gemeente Groningen is geraamd op een bedrag van € 2.133.487,--. De gemeente Groningen heeft in de begroting 2015 een bijdrage geraamd van € 2.041.073,--. Hierin is een bezuiniging van € 100.000,-- verwerkt ten opzichte van de bijdrage 2014 en daarnaast een indexering van de bijdrage met € 34.000,--.

Naar aanleiding van de geconstateerde verschillen is contact opgenomen met de directie van de Groninger Archieven en het Nationaal Archief, de partner in de gemeenschappelijke regeling. Het overleg dat hierop volgde heeft geleid tot de afspraak dat 2015 als een overgangsjaar wordt gezien met betrekking tot het realiseren van de structurele bezuiniging op de jaarlijkse gemeentelijke bijdrage van € 100.000,--.

Afgesproken is dat bij wijze van overgangsmaatregel de bijdrage aan de Groninger Archieven in 2015 zal worden gekort met € 50.000,--. De bezuiniging wordt daarmee in 2015 voor de helft gerealiseerd. Hierdoor ontstaat voor de gemeente een nadelige afwijking van € 50.000,-- ten opzichte van de gemeentebegroting 2015. Er zal worden onderzocht of het restant van de bezuiniging 2015 via andere maatregelen binnen het programma kan worden gerealiseerd. Een mogelijkheid is de inzet van de opbrengsten van het fiscaal verrekenen van de BTW die de gemeente kan declareren over de door de Groninger Archieven ingekochte goederen en diensten. De hoogte van dat bedrag is echter nog niet bekend. De definitieve afwijking zal bij de eerstvolgende voortgangsrapportage worden meegenomen. Voor 2016 zal worden ingezet op volledige realisatie van de bezuiniging van € 100.000,--.

Daarnaast wordt de gemeentelijke bijdrage geïndexeerd met € 34.000,-- waarmee de bijdrage 2015 uitkomt op € 2.091.073,--. Hierbij is de gemeentelijke systematiek voor het toekennen van de nominale compensatie gevolgd, met dien verstande dat de korting op de compensatie die in 2015 binnen de gemeente is gehanteerd achterwege is gebleven omdat hierover niet tijdig met de Groninger Archieven is gecommuniceerd. De gemeente zal in overleg treden met de Groninger Archieven en het Nationaal Archief over de structurele invulling van de bezuiniging vanaf 2016 en de te hanteren nominale compensatie.

De Groninger Archieven presenteren geen sluitende begroting 2015. De door de gemeente vastgestelde bezuiniging op de bijdrage van € 100.000,-- is niet tijdig in het vooroverleg met het Nationaal Archief ingebracht waardoor niet aan de voorwaarden van de gemeenschappelijke regeling is voldaan. Met het Nationaal Archief is afgesproken dat 2015 als overgangsjaar wordt beschouwd en dat de bijdrage in dat jaar met € 50.000,-- wordt gekort. De Groninger Archieven hebben aangegeven de afgesproken korting op de bijdrage van € 50.000,-- op te zullen vangen middels efficiëncymaatregelen. Uw raad wordt voorgesteld in te stemmen met de begroting 2015 van de Groninger Archieven met inachtneming van de daarop betrekking hebbende besluitpunten.

Financiële consequenties

I. Begroting 2015 RHC Groninger Archieven

Bedragen x 1.000,- euro
begroting 2014   begroting 2015

Baten:

Bijdrage Gemeente Groningen	2.107	2.133
Bijdrage Rijk	2.601	2.625
Bijdrage Provincie	412	418
Overig	245	133
Totaal Baten	5.365	5.309

Lasten:

personele kosten	2.309	2.432
Direct materiële kosten	49	29
Projectkosten	145	42
Huisvestingskosten	2.214	2.226
Organisatie/overheadkosten	385	386
Kapitaallasten	219	181
Overige kosten	44	13
Totaal lasten	5.365	5.309

Resultaat voor bestemming

Onttrekking aan reserves	-	-
<u>Toevoeging aan reserves</u>	-	-
Resultaat na bestemming	0	0

Financiële toelichting

In de begroting 2015 van de Groninger Archieven is een bijdrage opgenomen die hoger is geraamd dan waarmee de gemeente Groningen rekening heeft gehouden. De bijdrage wordt vastgesteld op € 2.091.073,--. De Groninger Archieven hebben aangegeven de korting op de bijdrage in 2015 op te willen vangen middels efficiency-maatregelen.

Bezuinigingen en indexering

De Groninger Archieven hebben in hun ingediende begroting 2015 een gemeentelijke bijdrage geraamd van € 2.133.487,--. Deze bijdrage is niet in overeenstemming met het door de gemeenteraad vastgestelde besluit dat de bijdrage aan de Groninger Archieven structureel vanaf 2015 met € 100.000,-- wordt gekort. In de gemeentebegroting 2015 is een bijdrage aan de RHC Groninger Archieven geraamd van € 2.041.073. Er is verzuimd tijdig met onze partner in de gemeenschappelijke regeling vooroverleg te voeren, zoals de gemeenschappelijke regeling voorschrijft. De directeur van het Nationaal Archief heeft laten weten niet akkoord te kunnen gaan met een eenzijdige bezuiniging op de bijdrage van de gemeente Groningen. Naar aanleiding van dit geconstateerde verschil is door de gemeente alsnog overleg gevoerd met de directie van de Groninger Archieven en het Nationaal Archief, de partner in de gemeenschappelijke regeling. Afsproken is dat bij wijze van overgangsmaatregel de bijdrage aan de Groninger Archieven in 2015 zal worden gekort met € 50.000,--. De bezuiniging - die voor € 100.000,-- is opgenomen - wordt daarmee in 2015 voor de helft gerealiseerd. Hierdoor ontstaat voor de gemeente een nadelige afwijking van € 50.000,-- ten opzichte van de gemeentebegroting 2015. Er zal worden onderzocht of het restant van de bezuiniging 2015 via andere maatregelen binnen het programma kan worden gerealiseerd. Een mogelijkheid is de inzet van de opbrengsten van het fiscaal verrekenen van de BTW die de gemeente kan declareren over de door de Groninger Archieven ingekochte goederen en diensten. De hoogte van dat bedrag is echter nog niet bekend. De definitieve afwijking zal bij de eerstvolgende voortgangsrapportage worden meegenomen. Voor 2016 zal de gemeente in overleg treden met het Nationaal Archief over de structurele invulling van de bezuiniging vanaf 2016. Uitgangspunt is dat de taakstelling van € 100.000,-- met ingang van 2016 volledig wordt doorgegeven aan de Groninger Archieven. De indexering van de bijdrage 2015 wordt vastgesteld op € 34.000,--. Daarmee is de indexering in lijn met de gemeentelijke systematiek met dien verstande dat de korting op de nominale compensatie die in 2015 binnen de gemeente is toegepast achterwege is gebleven omdat hierover niet tijdig met de Groninger Archieven is gecommuniceerd.

Er zullen door de gemeente Groningen nadere afspraken met de Groninger archieven ten aanzien van de te verstrekken compensatie worden gemaakt die bij de begoting 2016 van toepassing zullen zijn. Daarmee komt de te verstrekken gemeentelijke bijdrage 2015 voor de Groninger Archieven uit op € 2.091.073,--.

Overige consequenties

De gemeente Groningen gaat in overleg met de Groninger Archieven en het Nationaal Archief over de structurele invulling van de bezuinigingsmaatregel met ingang van 2016 en de gevolgen die dat heeft op de taakuitvoering van de Groninger Archieven.

II. Jaarrekening 2013

Inleiding

In de gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum "Groninger Archieven" is voorgeschreven dat het Algemeen Bestuur jaarlijks een financieel verslag uitbrengt dat vergezeld dient te gaan van een verklaring omtrent de getrouwheid en de rechtmatigheid, afgegeven door een accountant. Daarnaast brengt het Algemeen Bestuur een jaarverslag uit van de werkzaamheden en het gevoerde beleid. In deze jaarrekening en het bijbehorende jaarverslag wordt verantwoording afgelegd binnen de kaders van het beleidsplan 2013 – 2016. De verdergaande digitalisering en veranderingen in diverse samenwerkingsverbanden vormen een rode draad in het beleidsplan. Het jaarverslag 2013 van de Groninger Archieven is als bijlage bij dit voorstel gevoegd.

Bedragen x 1.000,- euro
begroting 2013 rekening 2013

<u>Baten:</u>		
Bijdrage gemeente Groningen	2.083	2.083
Bijdrage Rijk (incl. behoudsgelden)	2.572	2.574
Bijdrage Provincie	408	408
<u>Overige baten</u>	<u>604</u>	<u>270</u>
Totaal baten	5.667	5.335
<u>Lasten:</u>		
Personeel	2.372	2.420
Direct materiële kosten	21	19
Projectkosten	46	44
Kosten zakelijke dienstverlening	439	99
Huisvestingskosten	2.220	2.170
Organisatie/overheadkosten	417	372
Kapitaallasten	182	219
<u>Overige lasten</u>	<u>20</u>	<u>30</u>
Totaal lasten	5.717	5.373
<u>Resultaat voor bestemming</u>	<u>-50</u>	<u>-38</u>
Onttrekking aan reserves	50	38
<u>Toevoeging aan reserves</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Resultaat na bestemming	0	0

Financiële toelichting

het boekjaar 2013 is met een negatief resultaat van € 38.000,-- afgesloten. Dit resultaat is conform het besluit van het Algemeen bestuur van de GA ten laste van de Algemene reserve gebracht. De jaarrekening 2013 is door een accountant gecontroleerd en van een goedkeurende verklaring voorzien, zowel met betrekking tot het getrouwheidsonderzoek als tot het rechtmatigheidsonderzoek.

Exploitatie

De hogere personele lasten worden gecompenseerd door lagere huisvestings- en overheadkosten. Verder zijn de kosten zakelijke dienstverlening lager als gevolg van het minder werkzaamheden ten behoeve van het project teruggave Suriname-archief. Deze kosten worden verrekend waardoor de overige baten ook lager uitgevallen zijn.

De huisvestingslasten zijn lager dan begroot als gevolg van lagere energie- en overige huisvestingslasten.

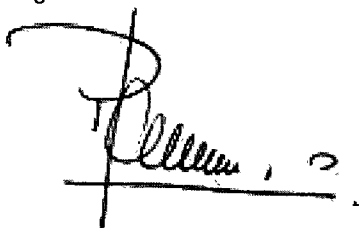
De bijdrage van de gemeente Groningen is in de jaarrekening verantwoord voor een bedrag van € 2.083.191,-- en conform het bedrag dat de gemeente in haar begroting 2013 heeft opgenomen.

In 2013 bedroegen de investeringen € 56.000,--. Deze hadden betrekking op de inrichting van de studiezaal en de hal en daarnaast op automatiserings- en scanapparatuur.

Reservepositie

De omvang van de reserves is gedaald door de reeds in de begroting voorziene onttrekking die uiteindelijk tot 38 duizend euro kon worden beperkt maar ligt nog steeds boven de maximumnorm van 10 % van de gezamenlijke bijdragen van de partners. Het surplus wordt aangehouden voor toekomstige financiële tegenvallers.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter den Oudsten', written over a horizontal line.

de burgemeester,
Peter den Oudsten

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter Teesink', written over a horizontal line.

de secretaris,
Peter Teesink

Cascadeplein 4
 postbus 30040
 9700 RM Groningen
 telefoon +31(0)50 599 2000
 E-mail info@groningerarchieven.nl
 Internet www.groningerarchieven.nl

Regionaal Historisch Centrum
 Groninger
Archieven

Gemeente Groningen
 De heer J. de Haan
 Service Center Financieel Advies
 Postbus 30026
 9700 RM GRONINGEN

datum 23 september 2014
 onderwerp begroting 2015
 ons kenmerk 2014.425
 bijlage(n) 1

uw schrijven van
 uw kenmerk

Geachte heer De Haan,

Conform artikel 19 van de gemeenschappelijke regeling bieden wij u de begroting 2015 aan. In de algemene bestuursvergadering van 18 september 2014 is de begroting vastgesteld.

In deze begroting is het gevoelen van Gemeente en Rijk verwerkt.

Wij verzoeken u deze begroting goed te keuren.

Met vriendelijke groet,
 namens het bestuur van het RHC Groninger Archieven

 E. de Jonge
 directeur

Opentingsstijden studiezaal

september t/m juni

dinsdag 09.00-21.00

woensdag-vrijdag 09.00-17.00

juli + augustus

dinsdag-vrijdag 09.00-17.00

Toelichting en doelstellingen begroting 2015

Risicoparagraaf

Voor het e-depot zal een bijdrage in de kosten gevraagd worden. De hoogte van het bedrag is nog onduidelijk.

Eventuele bezuinigingen overheden.

Lage indexen.

Stijging van de huur.

Algemeen

Aangezien voor de inrichting van begroting en jaarrekening van het RHC Groninger Archieven het Besluit Begroting Verantwoording provincies en gemeente (BBV) van toepassing is, is vanaf 2008 de begroting ingericht volgens het BBV.

Het RHC heeft jaarlijkse verplichtingen aan vakantiegeld en niet-opgenomen verlofdagen. Deze zijn, in verband met de inrichting van de begroting volgens het BBV, niet als reservering in de balans opgenomen. Het vakantiegeld wordt jaarlijks in de begroting opgenomen.

De begroting van de salariskosten is gebaseerd op de begroting van de gemeente/DIA/salarisadministratie. Deze gaat, naast de jaarlijkse verhoging van de salarisanciënniteit, uit van een mutatie in de loonsom van 1,5%. We gaan uit van een stijging van de huur van 2%. De diverse baten, materiële kosten en organisatie & overheadkosten zijn naar alle redelijkheid begroot. De indexering van de bijdrage van Rijk, Gemeente en Provincie wordt bij de 'algemene baten' beschreven.

We verwachten in 2015 geen beroep te hoeven doen op het weerstandsvermogen.

Baten

Bijdrage partners

Bijdrage Rijk

Aangenomen wordt dat de bijdrage van het Rijk in 2015 zal stijgen met 1%. Het kabinet bepaalt medio van ieder jaar de definitieve indexering. Begroot wordt € 2.624.949 (inclusief € 42.000 voor behoudsgelden).

Bijdrage Gemeente

De index van de gemeentelijke bijdrage wordt voor een deel gebaseerd op de door de gemeente Groningen gemaakte salarisbegroting 2015.

Voor de gemeente Groningen is de stijging 1,25%. Begroot wordt € 2.133.487.

Bijdrage Provincie

Begroot wordt € 418.395. In de concept-dienstverleningsovereenkomst met de provincie wordt de index gevolgd van de door het Centraal Bureau voor de Statistiek vastgestelde prijsindexcijfer gezinsconsumptie over het afgelopen jaar. Aangenomen wordt dat de bijdrage van de provincie in 2015 zal stijgen met 1,5%.

Totale bijdrage van rijk, gemeente en provincie: € 5.176.831.

Overige algemene baten

Het Huis van de Groninger Cultuur, het GAVA en het OVCG zijn inwonend in het pand Cascadeplein 4. Zij huren en delen mee in de kosten. Maar ze zijn meer dan inwoner, ze zijn partner van de archieven bij verschillende activiteiten. De status verschilt. Het GAVA is een stichting maar is bedrijfsmatig sterk verbonden aan de archieven en het OVCG is zelfstandig. De bijdrage van GAVA wordt in 2015 bestemd voor reservering van vervanging van apparatuur. De directeur van de archieven is adviseur/begeleider van het OVCG en het Huis van de Groninger Cultuur en bestuurslid van het GAVA. Het hoofd bedrijfsvoering is bestuurslid van het Huis van de Groninger Cultuur.

De baten van de Beeldbank Groningen zijn bijdragen van 17 gemeenten en waterschappen voor de website van de Beeldbank. Onduidelijk is nog wat de invloed van de herindeling van de gemeentes op de baten zal hebben. Voorlopig begroten we als voorgaande jaren.

Door de verplichte deelname aan het schatkistbankieren met ingang van 1 januari 2014 zullen de rentebaten sterk dalen. Daarnaast zullen de bankkosten sterk toenemen. Aan rentebaten begroten we € 1.600.

Publieks- cq reguliere inkomsten

Deze inkomsten zijn een onderdeel van de directe dienstverlening aan bezoekers van de studiezaal en bezoekers van de websites. De fotografieopdrachten en de kopieerkosten (duplicering) zijn sinds een aantal jaren de belangrijkste inkomsten in dit overzicht, daarnaast is er de opbrengst voor gebruiksrecht. Door de toename van het internetgebruik verwachten we dat de opbrengsten voor duplicering gaan afnemen en die van de Beeldbank zal toenemen. De inkomsten voor het scannen op verzoek nemen ook toe. Steeds meer bezoekers verzamelen digitaal archiefmateriaal om het vervolgens thuis te bestuderen. De belangstelling voor cursussen en workshops blijft stabiel. De afdeling

publieksactiviteiten ontwikkelt ideeën voor nieuwe activiteiten. De opbrengst van de educatieve activiteiten in samenwerking met scholen, HBO en universiteit is marginaal. De Groninger Archieven achten het echter van groot belang dat het onderwijs zoveel mogelijk gebruik maakt van het aanbod van de archieven. Sinds 2006 heeft boekhandel Godert Walter een kleine boekenstand in de hal van de archieven. Daar worden nieuwe en actuele publicaties op het gebied van de regionale geschiedenis aangeboden. Ondanks dat de omzet klein is, voorziet de winkel in een behoefte waar vooral de studiezaalbezoekers gebruik van maken.

Programmagemiddelen/doeluitkeringen

Het project Namen, landschap en geschiedenis is een participatie- en presentatieproject voor digitale cultuur-historische dorpsatlassen. Over het doorgang van dit project wordt begin 2015 een besluit genomen.

Dienstverlening aan derden

Bij zakelijke dienstverlening is er sprake van specialistische werkzaamheden zoals inventarisatie van archieven en digitalisering van archieven en beeldmateriaal. We begroten € 30.000.

De opbrengst depotverhuur daalt doordat de vergoeding van het Drents Archief niet meer gehanteerd wordt. In het convent van Rijksarchieven is afgesproken dat RHC's elkaar geen kosten in rekening brengen voor huur en verhuur. Alleen de kosten voor daadwerkelijke dienstverlening worden verrekend.

Doelstelling

De doelstelling voor de komende jaren is een lichte stijging van de publieksinkomsten en de inkomsten uit zakelijke opdrachten. De zakelijke opdrachten zijn voornamelijk afkomstig van de overheid. De Groninger Archieven beschikken over een gespecialiseerd aanbod op het gebied van digitalisering, archiefbewerking en archiefopslag. Uitgangspunt voor een mogelijke samenwerking met het bedrijfsleven is dat de te bewerken archieven of beeldcollecties deel uit moeten (gaan) maken van de collectie van de Groninger Archieven. Met overheidsinstellingen en andere culturele instellingen worden samenwerkingsovereenkomsten afgesloten ervan uitgaande dat beide partijen profiteren van de werkzaamheden.

In 2015 zijn ook huurinkomsten van het depot in Hoogkerk in de begroting opgenomen. Zo lang het depot nog niet volledig in gebruik is bij de Groninger Archieven worden delen verhuurd aan andere archiefinstellingen. Gezien de belangstelling uit het veld behoort dit tot de mogelijkheden. Gemeente en Rijk hebben mondeling aangegeven dat deze inkomsten ten goede kunnen komen aan de kerntaken van de Groninger Archieven. Het Rijk heeft wel aangekondigd dat het restdeel van het Rijk alleen nog mag worden gebruikt voor archiefinstellingen die een functie vervullen voor het Rijk of door middel van een overeenkomst verbonden zijn aan de Groninger Archieven.

Er bestaan grote kansen voor dienstverlening op de zakelijke markt en de Groninger Archieven zullen daar, binnen de wettelijke en inhoudelijke beperkingen, gebruik van maken.

Kosten

Salariskosten

De lonen, salarissen en sociale lasten worden in 2014 verhoogd met 1,5%. De salarisbegroting, verzorgd door de gemeente Groningen afd. DIA/salarisadministratie, houdt rekening met deze index. In de salariskosten is een bedrag van € 105.000 opgenomen voor het verwerken van achterstanden op het gebied van de verschillende collecties.

E-depot

De organisatie zal langzaam worden ingesteld op de combinatie van het papieren archief en het e-archief. Dit geldt zowel voor de selectie van nieuwe medewerkers als voor het opleidingsaanbod voor de huidige medewerkers. We zullen deze verandering moeten uitvoeren op basis van het huidige budget. De daadwerkelijk exploitatie van het e-depot gaat in per 2015 of 2016. Dan zullen we opnieuw de begroting tegen het licht moeten houden. Maar pas als er realistische cijfers zijn over de bekostiging van het e-depot.

Overige personele kosten

De daling van deze kosten wordt met name veroorzaakt door minder personeel van Iederz op de scanafdeling. De laatste jaren is een ontwikkeling gaande waarbij de gesubsidieerde arbeidsplaatsen van de Dienst Sociale Zaken verdwijnen en er steeds meer een beroep moet worden gedaan op de Dienst Sociale Werkplaats (Iederz).

Doelstelling

De belangrijkste financiële doelstelling van het personeelsbeleid is het vasthouden aan een budget tussen 40% en 50% van het totale budget.

Collectiebeheer

Hier is sprake van kosten die direct gerelateerd kunnen worden aan het collectiebeheer. Er zijn een paar thema's te onderscheiden: kosten depot en kosten verfilming en digitalisering.

Overige producten publieksbereik

Voornamelijk PR en marketingkosten. De Groninger Archieven ontwikkelen geen apart tentoonstellingsbeleid. De presentaties in de hal ondersteunen de andere activiteiten zoals bijvoorbeeld boekpresentaties, nieuwe inventarissen en activiteiten van het OVCG, het Huis van de Groninger Cultuur of het Poparchief. Een autonoom tentoonstellingsprogramma is te kostbaar in verhouding tot de bezoekersaantallen. Een uitbreiding van de activiteiten zou het beleid in de toekomst kunnen veranderen. Eens in de 2 jaar zijn er kosten voor vernieuwing van de onderzoeksgids van € 10.000.

Gevarieerd dienstverleningspakket

Naast diverse kosten met betrekking tot de studiezaal is de aanschaf van boeken voor de bibliotheek hier opgenomen. De uitbreiding van de bibliotheek is het enige budget collectie-uitbreiding en wordt hier opgevat als een vorm van dienstverlening.

Projectkosten

Zie programmagelden/doeluitkeringen.

Huren

De stijging van de huur wordt geïndexeerd op 2%.

Exploitatiekosten

Deze begroting wordt, met uitzondering van de OZB, luchtzuivering, schoonmaakkosten en levering & diensten Hoogkerk, gemaakt door de Commissie van Beheer van Cascade. De meevaller op de overige huisvestingskosten heeft betrekking op een hoger dan verwachte teruggave voor electra en gas.

Doelstellingen

Naast Cascadeplein 4 beschikken de Groninger Archieven over het nieuwe depot in Hoogkerk. Het depot dat kon worden gerealiseerd met steun van Rijk en Gemeente.

Cascadeplein 4 zal verder worden verbeterd. In 2008 en 2009 is de hal aangepast en beter geschikt gemaakt voor publieksactiviteiten. In 2013 en 2014 zijn wederom enkele veranderingen aangebracht.

Licenties en onderhoudskosten ICT

De stijging van deze kosten wordt met name veroorzaakt door de uitbreiding van de bandbreedte van Ziggo / glasvezel. De kosten van ICT zullen de komende jaren verder toenemen. Digitalisering is een speerpunt van het Rijksbeleid en van het eigen beleid. Maar digitalisering is niet alleen de presentatie van gegevens via internet. De andere kant is het beheer van de databestanden. De laatste jaren is daar veel in geïnvesteerd door nieuwe servers en een betere back-up.

Doelstellingen

De Groninger Archieven regelen vanaf 2007 het beheer en de opslag van digitale data op een structurele wijze. De samenhang tussen scanning, presentatie en beheer wordt systematisch opgezet en uitgewerkt.

Organisatie- en overheadkosten

De daling van deze kosten wordt onder meer verklaard door een nieuw contract voor de kopieerapparaten en lagere onderhoudskosten voor de hal/studiezaal.

Rentekosten

Door het verplicht schatkistbankieren vanaf januari 2014 stijgen de bankkosten. In januari 2007 is een lening door de Rabobank verstrekt van € 450.000 met een looptijd van 10 jaar.

Afschrijvingen

De afschrijvingen dalen. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door lagere kosten voor afschrijving van automatiseringsapparatuur.

Dotaties aan projecten

In 2015 is de doorbelasting van Genlias/Stap niet meer van toepassing.

Ten behoeve van het Poparchief en het Verhaal van Groningen wordt totaal € 12.500 verstrekt.

RHC Groninger Archieven
 Begroting staat van baten en lasten over 2015

	Realisatie 2013	Begroting 2014	Begroting 2015
Baten			
I	<u>Algemene baten</u>		
	5.065.376	5.120.443	5.176.831
	47.533	50.213	43.657
	Subtotaal algemene baten	5.170.656	5.220.488
II	<u>Diverse baten</u>		
	44.961	48.909	45.865
	6.462	100.000	0
	161.426	37.390	35.000
	Subtotaal directe baten	186.299	80.865
III	<u>Overige baten</u>		
	9.565	8.300	8.300
	0	0	0
	Subtotaal overige baten	8.300	8.300
Totaal baten	5.335.324	5.365.255	5.309.653
Kosten			
I	<u>Personele kosten</u>		
	2.238.610	2.142.508	2.260.841
	181.497	166.339	171.350
	Subtotaal personele kosten	2.308.847	2.432.191
II	<u>Directe materiele kosten</u>		
	19.308	48.550	29.550
III	<u>Projectkosten</u>		
	2.259	0	0
	0	3.500	0
	42.000	42.000	42.000
	0	100.000	0
	Subtotaal projectkosten	145.500	42.000
IV	<u>Kosten zakelijke dienstverlening</u>		
	98.672	0	0
V	<u>Huisvestingskosten</u>		
	1.809.748	1.811.253	1.850.952
	338.846	402.609	375.623
VI	<u>Organisatie en overheadkosten</u>		
	185.632	183.512	192.000
	212.630	201.706	193.541
VII	<u>Kapitaalkosten</u>		
	11.439	5.646	8.236
	207.803	213.561	173.060
	Subtotaal indirecte materiële kosten	2.818.287	2.793.412
VIII	<u>Overige kosten</u>		
	25.353	44.071	12.500
	0	0	0
	Subtotaal overige kosten	44.071	12.500
Totaal kosten	5.373.797	5.365.255	5.309.653
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering voor bestemming	-38.473	0	0
	0	0	0
	0	0	0
Resultaat na bestemming	-38.473	0	0

RHC Groninger Archieven
 Begroting programmarekening 2015

Omschrijving	Realisatie 2013	Begroting 2014	Begroting 2015
Baten			
I Algemene baten			
Bijdrage partners			
Bijdrage Rijk	2.532.054	2.559.083	2.582.949
Bijdr Rijk Beh gelden	42.000	42.000	42.000
Bijdrage Gemeente	2.083.191	2.107.148	2.133.487
Bijdrage Provincie	408.131	412.212	418.395
	<u>5.065.376</u>	<u>5.120.443</u>	<u>5.176.831</u>
Ov algemene baten			
Huis vd Gron. Cultuur	13.629	13.765	13.629
Stichting GAVA	0	0	0
Stichting OVCG	11.779	11.898	11.779
Beeldbank Groningen	16.650	17.550	16.650
Ov. alg. baten	0	0	0
Rentebaten	5.476	7.000	1.600
	<u>47.533</u>	<u>50.213</u>	<u>43.657</u>
	5.112.909	5.170.656	5.220.488
II Diverse baten			
Publ- cq reguliere inkomsten			
Fotografie / scans	11.933	20.000	12.173
Duplicering	1.190	3.056	1.214
Gebruiksrecht	4.775	4.034	4.871
Schriftelijke inlichtingen	1.743	2.515	1.778
Genlias	0	880	0
Beeldbank	4.187	3.566	4.271
Godert Walter	217	427	221
Cursussen	2.616	1.218	2.668
Faciliteiten	4.099	3.913	4.182
Opbrengst huisvesting	3.224	4.300	3.289
Overige	10.976	5.000	11.196
	<u>44.961</u>	<u>48.909</u>	<u>45.865</u>
Programgelden/doeluitk			
Project WiGeDok	6.462	0	0
Namen, Landschap en ge	0	100.000	0
	<u>6.462</u>	<u>100.000</u>	<u>0</u>
Dienstverl. aan derden			
Zakelijke dienstverlening	12.015	30.000	30.000
Teruggave arch. Sur.	131.511	0	0
Opbrengst depotverhuur	17.900	7.390	5.000
	<u>161.426</u>	<u>37.390</u>	<u>35.000</u>
	212.849	186.299	80.865
III Overige baten			
Vrijval uit voorzieningen/ gepassiveerde subsidies			
Res. afschr. balustrades	8.300	8.300	8.300
Res. afschr camcorder	1.265	0	0
	<u>9.565</u>	<u>8.300</u>	<u>8.300</u>
Bijzondere baten			
Bijzondere baten	0	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
	9.565	8.300	8.300
Totaal baten	5.335.324	5.365.255	5.309.653

RHC Groninger Archieven
 Begroting programmarekening 2015

OMSCHRIJVING	Realisatie 2013	Begroting 2014	Begroting 2015
Kosten			
I <u>Personele kosten</u>			
Salariskosten			
Lonen en salarissen	1.886.687		
	1.886.687		
Sociale lasten	190.066		
Pensioenlasten	264.301		
	2.341.054	2.184.508	2.302.841
Surinamearchief	-60.444	0	0
Aan projecten doorberekt	-42.000	-42.000	-42.000
	2.238.610	2.142.508	2.260.841
Overige pers kosten			
Uitzendburo's	24.283	25.000	25.000
Flex Personeel	45.915	53.412	47.000
Personeel Iederz	58.053	21.000	45.000
Extern personeel	0	3.000	0
Gedetacheerd	7.488	7.500	7.500
Opleidingskosten	9.666	25.000	15.000
Inhuur Arbodienst	1.038	1.027	1.050
Medische beh.kstn.pers.	2.019	1.667	2.000
EHBO & BHV	0	846	1.000
Kosten vrijwilligers/stag.	10.662	6.633	7.500
Verzorging salarisadm.	10.572	11.954	11.000
Kstn. OR	0	300	300
Overige pers. kosten	11.802	9.000	9.000
	181.497	166.339	171.350
	2.420.107	2.308.847	2.432.191
II <u>Directe materiële kosten</u>			
Collectiebeheer			
Transportkosten archief	1.990	2.500	2.500
Aankoop archivalla	0	1.000	1.000
Onderhoudskosten depot	334	500	500
Gebruiksgoederen depot	6.706	10.000	7.500
Externe kosten depot	1.025	2.000	1.500
Gebr. goed. verfilm./foto	97	1.500	1.500
Ondh. app. cons./restaur	0	500	500
Gebr. goed. cons./rest.	669	3.600	1.000
Externe kosten verfilming	366	300	500
Externe kstn digitalisering	0	2.000	500
Bijdrage behoudsgelden	0	0	0
	11.187	23.900	17.000
Ov prod publieksbereik			
Drukkosten catalogi/broc	0	250	1.500
Felth-magazine	0	2.500	0
Onderzoeksgids	0	10.000	0
Kosten cursussen	1.548	1.000	1.000
Tentoonstellingskosten	776	1.000	1.000
Evenem./open dagen	2.447	1.000	2.500
Kosten rondleidingen	191	500	250
	4.963	16.250	6.250
Gevarieerd dienstverl pakket			
Boeken	2.431	4.000	3.000
Boeken voor verkoop	0	1.000	500
Ondh. readers & printers	0	1.300	1.300
Kosten studiezaal	727	2.100	1.500
	3.158	8.400	6.300
	19.308	48.550	29.550

RHC Groninger Archieven
 Begroting programmarekening 2015

Omschrijving	Realisatie 2013	Begroting 2014	Begroting 2015
III <u>Projectkosten</u>			
Project WIGeDok	2.259	0	0
Beeldbank Groningen	0	3.500	0
Behoudsgelden	42.000	42.000	42.000
Namen, landschap & ges	0	100.000	0
	44.259	145.500	42.000
IV <u>Kosten zakelijke dienstverlening</u>			
Teruggave arch. Sur.	98.672	0	0
V <u>Huisvestingskosten</u>			
Huren			
Huur RGD	1.759.293	1.758.779	1.797.121
Blijdr Klimaat koel depot	-24.272	-23.000	-23.000
Depot Hoogkerk	74.727	75.474	76.831
	1.809.748	1.811.253	1.850.952
Explootatiekosten			
Beheerskosten	52.302	53.405	56.031
OZB Cascadeplein	19.857	20.254	21.451
OZB Hoogkerk	1.380	1.408	1.448
Onderh. gebouw/install.	20.368	13.168	17.196
Luchtzuivering depots	37.516	58.237	36.298
Levering&diensten Hoogk	16.744	16.878	17.216
Schoonmaak Hoogkerk	1.902	1.894	2.008
Elektra	104.303	108.819	104.137
Gas	57.928	60.435	48.875
Water	886	727	285
Schoonmaakartikelen	0	1.500	1.500
Schoonmaakbedrijven	50.359	49.065	52.500
Bewaking/beveiliging	15.228	15.430	13.177
Overige huisvestingkstn.	-39.928	1.389	3.500
	338.846	402.609	375.623
	2.148.594	2.213.862	2.226.575

RHC Groninger Archieven
 Begroting programmarekening 2015

Omschrijving	Realisatie 2013	Begroting 2014	Begroting 2015
VI Organisatie en overheadkosten			
Licenties & ondhksten. ICT			
Dig depot + hosten Pictur	35.745	40.000	37.000
Ziggo / glasvezel	3.993	4.302	12.000
Archiefbank	944	5.500	1.000
Abonnement internet	85	350	100
Extern netwerkbeheer	18.382	20.000	20.000
Contributie Eduglas	571	700	600
Schaduw infrastruct RC	25.146	20.000	26.000
SLA met AKSI-automatis	13.795	14.000	14.000
Hosten toegangen De Rei	25.452	21.600	26.000
Onderhoud MAIS-flexis	13.920	13.600	14.500
Abonn. antivirus	1.388	2.795	2.000
Onderhoud Exact	3.009	5.500	3.000
GroningerArchiefnet	1.331	665	1.350
Convenant e-depot	0	5.000	0
Lic. microsoft/Surfdienste	2.264	1.250	2.500
Hosten 4 websites Adix	2.358	1.100	2.400
Ondh. Decos	14.966	7.000	7.000
WieWasWie	15.000	15.000	15.000
Licenties Oracle	2.243	3.300	2.250
Tijdregistratie Atrea	803	650	800
Beheerkosten Cartago	1.458	1.200	1.500
Ov. licenties en onderhou	2.781	0	3.000
	185.632	183.512	192.000
Org.- en overheadksten.			
Kantoorbenodigdheden	4.744	8.000	8.000
Drukwerk & papier	2.501	3.500	3.500
Tele/datacommunicatie	15.922	11.000	12.500
Onderhoud scanapparatu	14.215	10.000	15.000
Ondh. ov. inventaris	0	2.000	2.000
Ondh. kantoor en studiez	21.955	1.250	2.500
Ondh. depotinr./app.	1.150	1.750	1.750
Onderhoud ICT	5.249	1.150	3.500
Porti en vracht	310	200	300
Postbus en postverzendir	18.228	22.000	20.000
Investering inr. < € 2.30	381	1.250	1.250
Kleine Inv. Hoogkerk	0	750	750
Inv. kant./studiez < € 2.	1.638	4.000	2.500
Inv. depot/app. < € 2.30	0	1.750	1.850
Inv. ICT < € 2.300	5.292	12.000	10.000
Inv. ov. inventaris < € 2.	1.146	1.750	1.750
Huur kntr./studie/scan ap	24.369	27.000	12.000
Accountantskosten	19.124	19.000	20.000
Ontwikkeling website	3.110	8.000	5.000
Advertentiekosten	2.803	3.000	3.000
Externe adviezen	3.288	2.500	3.750
Assuranties	17.218	17.350	17.500
Tijdschr./abonnementen	6.676	5.000	6.700
Transportksten dep Hoogk	1.246	1.600	1.400
Decl. reisksten. binnenl.	7.600	9.000	8.500
Representatie	3.009	900	2.000
Verzorging koffie autom.	8.666	8.636	6.541
Inkopen faciliteiten	4.435	3.850	4.500
Faciliteiten div. kosten	2.338	600	2.000
Bestuurskosten	1.205	720	1.000
Kasverschillen	-53	200	0
Voorz dub deb	3.000	0	0
Diverse ksten Hoogkerk	1.821	2.500	2.000
Afschr dub deb	2.799	1.500	2.500
Overige alg. kosten	7.246	8.000	8.000
	212.630	201.706	193.541
	398.262	385.218	385.541

RHC Groninger Archieven
 Begroting programmarekening 2015

Omschrijving	Realisatie 2013	Begroting 2014	Begroting 2015
VII Kapitaalkosten			
Rentekosten			
Bankrente en -kosten	2.205	0	4.650
Rentekosten lening I	1.725	148	0
Rentekosten lening II	7.509	5.498	3.586
	<u>11.439</u>	<u>5.646</u>	<u>8.236</u>
Afschrijvingen			
Kantoormeubilair	3.150	12.486	6.692
Kantoormachines	6.228	3.419	2.098
Automatiseringsapp.	89.713	96.287	61.496
Software	3.015	2.512	867
Afsluiting ballustrades	8.300	8.300	8.300
Depotinrichting	7.664	7.485	10.331
Verfilming/fotografie	32.534	32.000	29.561
Kantine inrichting	429	429	429
Studiezaal	1.030	683	2.178
Readers & printers	3.173	3.173	3.173
Depot dakconstructie	533	533	533
Inrichting/Installaties	3.682	3.155	2.855
Koffieruimte	6.312	1.052	0
Verbouwing Hoogkerk	12.613	12.613	12.613
Tech. Install. Hoogkerk	10.396	10.396	10.396
Inrichting depot Hoogkerk	11.158	11.158	11.158
Inrichting hal	7.873	7.880	10.380
	<u>207.803</u>	<u>213.561</u>	<u>173.060</u>
	219.242	219.207	181.296
VIII Overige kosten			
Dotaties			
Bijdrage poparchief	7.500	7.500	7.500
Bijdrage Groninger Forum	0	2.500	0
Bijdrage Genlias/Stap	10.353	26.571	0
Bijdrage Verhaal v Gron.	7.500	7.500	5.000
	<u>25.353</u>	<u>44.071</u>	<u>12.500</u>
Totaal kosten	5.373.797	5.365.255	5.309.653
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering voor bestemming	-38.473	0	0
Mutaties in reserves			
Onttrek weerst verm	0	0	0
Donatie	0	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Resultaat na bestemming	-38.473	0	0

RHC Groninger Archieven. Investeringsplanning 2015

	Afschr termijn in jaren	Aanschaf waarde	Afschrijving 2012	Boekwaarde 31-12-2012	Afschrijving 2013	Boekwaarde 31-12-2013	Afschrijving 2014	Boekwaarde 31-12-2014	Afschrijving 2015	Boekwaarde 31-12-2015	Afschrijving 2016	Boekwaarde 31-12-2016	Afschrijving 2017	Boekwaarde 31-12-2017
Investering < 2012														
Boekwaarde per 31-12-2011		1.123.568	211.778	1.077.840		869.064		898.342		585.949	0	585.949		585.949
Investeringen 2012														
0120 ICT	3	110.863												
0140 Depotinrichting	25	35.428												
0150 Bookscanner	5	13.597												
0190 Inrichting hal	10	8.829												
		168.516												
Investeringen 2013														
0120 ICT	3	44.840												
0130 Software	3	4.333												
0150 verfilming/fotografie	5	3.085												
0190 studiezaal en hal	10	14.954												
		67.192												
Investeringen 2014														
0120 ICT	3	60.000					10.000	50.000	20.000	30.000	20.000	10.000		
0120 Koeling serverruimte	10	30.000					1.500	28.500	3.000	25.500	3.000	22.500	3.000	19.500
0140 Koude depot	15	40.000					1.250	38.750	2.667	36.083	2.667	33.417	2.667	30.750
0280 Inrichting hal	10	25.000					2.000	23.000	2.500	20.500	2.500	18.000	2.500	15.500
		155.000												
Investeringen 2015														
0120 ICT	3	60.000							20.000	40.000	20.000	20.000	20.000	0
0150 scanapparatuur	5	40.000							8.000	32.000	8.000	24.000	8.000	16.000
0100 meubilair/stoelen	10	45.000							4.500	40.500	4.500	36.000	4.500	31.500
		100.000												
Investeringen 2016														
											0	0	0	0
											0	0	0	0
Investeringen 2017														
													0	0
Boekwaarde				1.077.840		869.064		838.592		810.532		749.868		699.199
Afschrijvingen			211.778		208.576		185.473		173.060		60.867		40.867	
Investeringen			168.516		67.192		155.000		100.000		0		0	
Kasstroom Investeringen			45.262		141.384		30.473		73.060		60.867		40.867	

Overzicht fondsen, voorzieningen en reserves 2015

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2015						
	Eindstand 2013	Dotaties 2014	Bestedingen 2014	Eindstand 2014	Dotaties 2015	Bestedingen 2015	Eindstand 2015
Overige reserve							
exploitatie-reserve	<u>275.069</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>275.069</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>275.069</u>
Bestemmingsreserve							
weerstandsvermogen	<u>283.433</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>283.433</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>283.433</u>
Voorzieningen							
voorziening ballustrade	66.400	0	-8.300	58.100	0	-8.300	49.800
voorziening klimaat - koelmachine depot G	64.040	0	-22.000	42.040	0	-22.000	20.040
voorziening Namen, Landschap & Geschiedenis	<u>28.128</u>	<u>0</u>	<u>-28.128</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
	<u>158.568</u>	<u>0</u>	<u>-58.428</u>	<u>100.140</u>	<u>0</u>	<u>-30.300</u>	<u>69.840</u>
	<u>717.070</u>	<u>0</u>	<u>-58.428</u>	<u>658.642</u>	<u>0</u>	<u>-30.300</u>	<u>628.342</u>

Jaarstukken 2013

4 maart 2014

Regionaal Historisch Centrum "Groninger Archieven"
Postbus 30040
9700 RM GRONINGEN

Jaarstukken 2013

Regionaal Historisch Centrum "Groninger
Archieven"

deJong&Laan

Inhoudsopgave

1 Jaarverslag	4
1.1 Informatie over de Gemeenschappelijke Regeling	4
1.2 Programmaverantwoording en paragrafen	5
2 Jaarrekening	8
2.1 Balans per 31 december 2013	8
2.2 Programmarekening over 2013	10
2.3 Algemene toelichting	11
2.4 Toelichting op de balans	12
2.5 Toelichting op de programmarekening	20
2.6 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	25
3 Overige gegevens	24
3.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	25

---

1 Jaarverslag

1.1 Informatie over de Gemeenschappelijke Regeling

Rechtsvorm

Blijkens publicatie in de Staatscourant d.d. 24 oktober 2001 werd de Gemeenschappelijke Regeling getroffen tussen de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen en de Gemeente Groningen tot oprichting van het openbaar lichaam Regionaal Historisch Centrum "Groninger Archieven", dat gevestigd is te Groningen.

Doelstelling en activiteiten

De doelstelling luidt volgens artikel 2 van deze Gemeenschappelijke Regeling: de belangen van de minister en de gemeente bij alle aangelegenheden betreffende de archiefbescheiden, collecties, individuele documenten, schilderijen en dergelijke die berusten in de rijksarchiefbewaarplaats in de provincie Groningen en de gemeentelijke archiefbewaarplaats van Groningen in gezamenlijkheid te behartigen.

Bestuur

Het algemeen bestuur bestaat per 31 december 2013 uit vier leden, waarvan twee door de Raad van de Gemeente Groningen zijn aangewezen en twee door de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen.

De raad van Gemeente Groningen wordt vertegenwoordigd door:

- de heer drs. ir. G.J.D. Offerman lid; vanaf december 2012;
- de heer mr. J. Seton, vice-voorzitter; vanaf oktober 2001.
- de heer J. Evenhuis, lid; vanaf 30-05-2013.

De minister wordt vertegenwoordigd door:

- mevrouw drs. J.A.J. Stam, voorzitter; vanaf januari 2005;
- de heer drs. D. Mulder, lid; vanaf juni 2007.

De directie wordt gevoerd door de heer drs. E. de Jonge, die per 14 maart 2005 door het algemeen bestuur gemandateerd is tot het vertegenwoordigen van genoemd bestuur in onderstaande zaken:

- het aangaan van contractuele verplichtingen en betalingen, mits het totaal van de aangegane verplichtingen binnen de goedgekeurde begroting valt;
- het aangaan van leningen, mits het bestuur daar haar goedkeuring aan verleent;
- het in dienst nemen, ontslaan en schorsen van personeel, met uitzondering van de directeur;
- het vertegenwoordigen van het bestuur in en buiten rechte.

1.2 Programmaverantwoording en paragrafen

Balans

Het boekjaar 2013 is met een negatief resultaat na bestemming van € 38.473 afgesloten (pag. 10).

Vooruitlopend op het besluit van het bestuur is het resultaat na bestemming over 2013 ten laste gebracht van de algemene reserve.

De algemene reserve is als gevolg van het negatieve resultaat gedaald naar € 234.083 (pag. 9). Dit is 4,6% van de gezamenlijke bijdragen van Rijk, Gemeente en Provincie. Het eigen vermogen (algemene reserve en bestemmingsreserves) bedraagt € 517.516 (pag. 9). Dit is 10,2% van de gezamenlijke bijdragen van Rijk, Gemeente en Provincie. Het surplus boven de 10% is specifiek bestemd voor mogelijke komende financiële tegenvallers als onderdeel van de bestemmingsreserve weerstandsvermogen.

De investeringen van € 55.909 hebben betrekking op automatiseringsapparatuur, scanapparatuur en inrichting studiezaal en hal (pag. 12).

Overige vorderingen: het te ontvangen bedrag van het Nationaal Archief van € 17.500 heeft betrekking op een bijdrage in de investering in de klimaatvoorziening depots € 17.500. Het bedrag van € 41.845 heeft betrekking op te veel betaald aan voorschotten in 2012 aan de facilitaire dienst van Cascade (pag. 13).

De liquide middelen zijn iets gestegen ten opzichte van 2012 (pag. 13).

Voorzieningen (pag. 15 ev): De voorziening klimaat-koelmachine depot G wordt gefinancierd door het Rijk. De voorziening balustrade is bestemd voor een aanpassing met veiligheidsglas voor de balustrades op de 1° en 2° verdieping in verband met het afschermen van vluchtweg incl. ARBO-voorziening. De voorziening Namen, Landschap & Geschiedenis is een bijdrage van de provincie Groningen voor het nog te starten project: het laten verzamelen en vastleggen van topografische namen, verhalen en beelden met presentatie via de website www.hetverhaalvangroningen.nl.

Overige algemene kosten (pag. 18): accountantskosten 2013 € 17.152. Luchtzuivering depots € 36.298. Servicekosten 2012 + 2013 Rijksgebouwendienst € 60.000. Poparchief € 7.500. Onderhoud hal € 15.005. Diversen € 13.217.

Baten en lasten

De bijdrage van het Rijk inclusief behoudsgelden stijgt met 0,92%. De gemeentelijke bijdrage stijgt met 1,69%. De bijdrage van de provincie stijgt met 1% (pag. 20). De totale bijdrage stijgt met 1,25% (€ 62.057).

Overige algemene baten: de stichting Huis van de Groninger Cultuur, de stichting Oorlogs- en Verzetscentrum Groningen en de stichting Gronings Audio Visueel Archief vergoeden jaarlijks een bedrag aan de Groninger Archieven. Besloten is de vergoeding van GAVA binnen GAVA te bestemmen. De baten bij Beeldbank Groningen betreffen jaarlijkse bijdragen van gemeenten en waterschappen aan de website (pag. 20).

De daling van de publieksinkomsten wordt veroorzaakt door een rubriceringsfout in de dienstverlening in 2012 en éénmalige verhuur van ruimte aan de gemeente Groningen in 2012 (pag. 20).

De opbrengsten zakelijke dienstverlening bestaan hoofdzakelijk uit werkzaamheden ten behoeve van het project 'teruggave archief Suriname' in opdracht van het Nationaal Archief € 131.511, daarnaast zijn er opbrengsten uit bewerking van archieven € 8.616 en verkoop gebruiksgoederen depot € 3.399 (pag. 20).

De opbrengst depotverhuur wordt ontvangen van de Rechtbank Groningen, het Drents Archief, de gemeenten Winsum en Sneek (pag. 20).

Salarislasten: de lonen en salarissen zijn op het niveau gebleven van 2012 (pag. 21).

De daling van de personele bezetting vindt grotendeels plaats binnen de projectmedewerkers en medewerkers collectiebeheer (pag. 21).

De daling van de overige personeelskosten wordt grotendeels verklaard door lagere kosten voor uitzendkrachten, DSW personeel, Flex personeel, detachering en opleidingskosten (pag. 21).

De daling van de directe materiële kosten wordt veroorzaakt door lagere kosten voor aanschaf gebruiksgoederen restauratie, transportkosten archief en kosten onderzoeksgids (pag. 22).

De daling van de projectkosten wordt verklaard door afronding van het project WiGeDok (pag. 22).

De daling van de kosten zakelijke dienstverlening (Suriname archief) wordt veroorzaakt door lagere salarislasten (pag 22).

Ondanks een stijging van de huur met 2,16%, blijven de huisvestingskosten nagenoeg gelijk. Dit wordt met name veroorzaakt door een daling van de overige huisvestingskosten: luchtzuivering depots, schoonmaakbedrijven en teruggave facilitair Cascade 2012 (pag. 22).

De stijging van de licenties en onderhoudskosten ICT wordt voor een groot deel veroorzaakt door een rubriceringsfout in 2012. Abusievelijk is er in 2012 € 15.000 geboekt bij de overige kosten/bijdrage STAP (pag. 22). Dit bedrag hoort thuis bij de licenties en onderhoudskosten ICT en heeft betrekking op de deelnemersbijdrage WieWasWie (pag. 22).

De kosten voor organisatie- en overhead zijn gestegen ten opzichte van 2012 (pag. 22). Dit wordt veroorzaakt door een rubriceringsfout van € 16.000 in 2012, hogere kosten voor onderhoud van ICT, scanapparatuur en kantoor/studiezaal/hal.

Overige kosten: de liquidatie van STAP, de landelijke beheerder van Genias/WieWasWaar, is tot een verantwoordelijkheid gebracht van de RHC's. In 2013 betaald Regionaal Historisch Centrum "Groninger Archieven" daarvoor € 10.353 (pag. 23).

2 Jaarrekening

2.1 Balans per 31 december 2013

(na bestemming resultaat)

	<u>31-12-2013</u>	<u>31-12-2012</u>
	€	€
Activa		
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
Investerings met een economisch nut	924.431	1.077.640
Financiële vaste activa		
Overige uitzettingen	22.500	40.000
Viottende activa		
Uitzettingen		
Overige vorderingen	238.496	355.295
Liquide middelen	27.911	1.874
Overlopende activa	38.451	20.180
	<u>1.251.789</u>	<u>1.494.989</u>

	<u>31-12-2013</u>	<u>31-12-2012</u>
	€	€
Passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserves	234.083	272.556
Bestemmingsreserves	283.433	283.433
	<u>517.516</u>	<u>555.989</u>
Voorzieningen		
Overige voorzieningen	158.568	166.112
	<u>158.568</u>	<u>166.112</u>
Vaste schulden		
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	161.250	266.250
	<u>161.250</u>	<u>266.250</u>
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden		
Overige schulden	278.639	348.646
	<u>278.639</u>	<u>348.646</u>
Overlopende passiva	135.816	157.992
	<u>135.816</u>	<u>157.992</u>
	<u>1.251.789</u>	<u>1.494.989</u>

2.2 Programmarekening over 2013

	Werkelijk 2013 €	Begroot 2013 €	Werkelijk 2012 €
Algemene baten			
Bijdrage partners	5.065.376	5.063.357	5.003.319
Overige algemene baten	47.533	53.727	51.299
	<u>5.112.909</u>	<u>5.117.084</u>	<u>5.054.618</u>
Diverse baten			
Publieksinkomsten en reguliere inkomsten	40.774	41.519	56.261
Programmageden en doeluitkeringen	6.462	0	91.661
Dienstverlening derden	165.613	508.413	466.759
	<u>212.849</u>	<u>549.932</u>	<u>614.681</u>
Overige baten			
Vrijval uit voorzieningen en gepassiveerde subsidies	9.565	0	11.641
Bijzondere baten	0	0	13.671
	<u>9.565</u>	<u>0</u>	<u>25.312</u>
Totaal baten	<u>5.335.323</u>	<u>5.667.016</u>	<u>5.694.611</u>
Personeelskosten			
Lonen en salarissen en sociale lasten	2.238.610	2.231.738	2.239.359
Overige personeelskosten	181.497	140.526	247.659
	<u>2.420.107</u>	<u>2.372.264</u>	<u>2.487.018</u>
Overige kosten			
Directe materiële kosten	19.308	21.305	40.121
Projectkosten	44.259	45.500	143.818
Kosten zakelijke dienstverlening	98.672	439.213	273.688
Huisvestingskosten	2.170.549	2.220.129	2.149.965
Organisatie en overheadkosten	371.723	416.564	347.074
Rentekosten	11.439	9.485	13.868
Afschrijvingskosten	207.802	173.048	211.778
Dotaties aan projecten	15.000	20.000	15.000
Overige kosten	14.937	0	27.870
	<u>2.953.689</u>	<u>3.345.244</u>	<u>3.223.182</u>
Totaal lasten	<u>5.373.796</u>	<u>5.717.508</u>	<u>5.710.200</u>
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor bestemming	-38.473	-50.492	-15.589
Toevoeging aan reserves	0	0	0
Onttrekking aan reserves	38.473	50.492	15.589
Resultaat na bestemming	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

2.3 Algemene toelichting

2.3.1 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Algemeen

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten.

Materiële vaste activa

De overige vaste bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde, verminderd met jaarlijkse lineaire afschrijvingstermijnen, gebaseerd op de economische levensduur. Afschreven wordt vanaf het moment van ingebruikname.

Uitzettingen, overlopende activa, liquide middelen en vlottende passiva

Voor dubieuze vorderingen wordt een voorziening gevormd op basis van individuele beoordeling.

Bestemmingsreserves

Dit betreffen door het bestuur bestemde fondsen voor specifieke doeleinden.

Op basis van voortschrijdende inzichten kan het bestuur besluiten deze fondsen op een andere wijze aan te wenden.

Resultaat na bestemming

Het resultaat na bestemming is het resterende resultaat na reeds bestemde mutaties in de reserves. Het resultaat na bestemming wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Voorzieningen

De overige voorzieningen zijn gevormd in verband met verplichting tot besteding van de middelen aan een doel dat is opgelegd door derden.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met de reeds gedane aflossingen. Vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van een jaar of langer.

2.3.2 Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Algemeen

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Voordelige saldi worden slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Nadelige saldi en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Bijdrage partners

Dit betreft de subsidie van het Rijk en van de gemeente en omvat de in de gemeenschappelijke regeling of anderszins overeengekomen bijdrage in het exploitatieresultaat.

Overige algemene baten

Dit betreft ontvangen subsidiegelden van diverse instellingen.

Diverse baten

Diverse baten betreft de opbrengst van aan derden geleverde goederen en diensten, exclusief de over de omzet geheven belastingen onder aftrek van kortingen.

Afschrijvingen

De afschrijvingen op bedrijfsinventarissen en overige vaste bedrijfsmiddelen worden berekend via vaste percentages van de aanschafwaarde.

2.4 Toelichting op de balans

Activa

Vaste activa

Materiële vaste activa

De mutaties in de materiële vaste activa kunnen als volgt worden samengevat:

	<u>Overige vaste bedrijfs- middelen</u>
	€
Begin boekjaar	
Aanschafwaarde	3.713.969
Afschrijvingen	-2.636.329
Boekwaarde	<u>1.077.640</u>
Mutatie boekjaar	
Investerings	55.909
Desinvesteringen	0
Afschrijvingen	-209.118
Afschrijving desinvesteringen	0
	<u>-153.209</u>
Einde boekjaar	
Aanschafwaarde	3.769.878
Afschrijvingen	-2.845.447
Boekwaarde	<u>924.431</u>

Afschrijvingspercentages

De afschrijvingspercentages variëren van 4,0% tot 33,3%.

Financiële vaste activa

	<u>31-12-2013</u>	<u>31-12-2012</u>
	€	€
Ministerie van OC&W (Nationaal Archief)	22.500	40.000

Betreft een vordering inzake de bijdrage in de investering in de klimaatvoorzieningdepots ad € 110.000, waarvan op 31 december 2013 het bedrag van € 70.000 is ontvangen. Het kortlopende deel van de vordering ad € 17.500 is verantwoord onder de overige vorderingen. De vordering kent een looptijd van circa 4 jaar.

Vlottende activa

Uitzettingen

Overige vorderingen		
Handelsdebiteuren	124.306	252.296
Rente spaarrekening	5.476	7.253
Vooruitbetaalde abonnementen	0	2.500
Te ontvangen Nationaal Archief	17.500	54.330
Te ontvangen teruggaaf Bel. Dienst inzake WAO	9.155	0
Te ontvangen Rijksbijdrage index 2013	33.490	38.122
Te ontvangen facilitaire dienst Cascade	41.845	0
Overige vorderingen	6.724	793
	<u>238.496</u>	<u>355.295</u>

Liquide middelen

Rabobank, spaarrekening nr. 34.56.784.406	15.000	0
Rabobank, rekening-courant nr. 38.51.57.622	12.079	0
Kas	1.025	2.540
Kruisposten	-193	-666
	<u>27.911</u>	<u>1.874</u>

Overlopende Activa

Fiets privéproject	6.309	5.560
Omzetbelasting	2.971	7.621
Vooruit ontvangen factuur Picturae	29.171	0
Boeken ANWB	0	6.999
	<u>38.451</u>	<u>20.180</u>

Passiva

Eigen vermogen

Algemene reserves

Onder de algemene reserves is dat deel van het vermogen opgenomen welke vrij ter beschikking staat aan de gemeenschappelijke regeling.

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
	€	€
Het verloop is als volgt weer te geven		
Stand per 1 januari	272.556	288.145
Af: exploitatieresultaat verslagjaar	-38.473	-15.589
Stand per 31 december	<u>234.083</u>	<u>272.556</u>

Bestemmingsreserves

Onder de bestemmingsreserves is dat deel van het vermogen opgenomen waaraan het bestuur een bestemming heeft toegekend.

Voor de volgende bestemmingen is een reserve gevormd:

Weerstandvermogen

Saldo per 1 januari

Bij: dotatie

Af: onttrekkingen

vrijval

Saldo per 31 december

283.433	283.433
0	0
<u>283.433</u>	<u>283.433</u>
0	0
0	0
<u>283.433</u>	<u>283.433</u>

De bestemmingsreserve weerstandvermogen is gevormd om de mogelijke bezuinigingen in de komende jaren te kunnen opvangen.

Voorzieningen

Overige voorzieningen

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
	€	€
Voorziening klimaat-koelmachine depot G		
Saldo per 1 januari	88.312	110.000
Bij: dotatie	0	0
	<u>88.312</u>	<u>110.000</u>
Af: onttrekkingen	-24.272	-21.688
	<u>64.040</u>	<u>88.312</u>
Saldo per 31 december		
	<u>64.040</u>	<u>88.312</u>
Voorziening balustrade		
Saldo per 1 januari	74.700	83.000
Bij: dotatie	0	0
	<u>74.700</u>	<u>83.000</u>
Af: Onttrekkingen	-8.300	-8.300
	<u>66.400</u>	<u>74.700</u>
Saldo per 31 december		
	<u>66.400</u>	<u>74.700</u>
Voorziening Namen, Landschap & Geschiedenis		
Saldo per 1 januari	0	0
Bij: dotatie	28.128	0
	<u>0</u>	<u>0</u>
Af: onttrekkingen	0	0
	<u>28.128</u>	<u>0</u>
Saldo per 31 december		
	<u>28.128</u>	<u>0</u>
Voorziening premiekorting 62+		
Saldo per 1 januari	1.835	1.676
Bij: dotatie	120	10.954
	<u>1.955</u>	<u>12.630</u>
Af: onttrekkingen	-1.955	-10.795
	<u>0</u>	<u>1.835</u>
Saldo per 31 december		
	<u>0</u>	<u>1.835</u>
Voorziening afschrijving camcorder		
Saldo per 1 januari	1.265	3.164
Bij: dotatie	0	0
	<u>1.265</u>	<u>3.164</u>
Af: onttrekkingen	-1.265	-1.899
	<u>0</u>	<u>1.265</u>
Saldo per 31 december		
	<u>0</u>	<u>1.265</u>
Voorziening afschrijving server depot Hoogkerk		
Saldo per 1 januari	0	1.442
Bij: dotatie	0	0
	<u>0</u>	<u>1.442</u>
Af: onttrekkingen	0	-1.442
	<u>0</u>	<u>0</u>
Saldo per 31 december		
	<u>0</u>	<u>0</u>

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
	€	€
Voorziening technische vervangingsinvesteringen		
Saldo per 1 januari	0	39.000
Bij: dotatie	0	0
	0	39.000
Af: onttrekkingen	0	-39.000
Saldo per 31 december	0	0
Voorziening WiGeDok		
Saldo per 1 januari	0	91.719
Bij: dotatie	0	0
	0	91.719
Af: onttrekkingen	0	-91.719
Saldo per 31 december	0	0
Totaal voorzieningen	<u>158.568</u>	<u>166.112</u>

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
	€	€
Vaste schulden		
Rabobank geldlening I		
Hoofdsom	600.000	600.000
Aflossing	-525.000	-465.000
	<u>75.000</u>	<u>135.000</u>
Aflossing verslagjaar	-60.000	-60.000
	<u>15.000</u>	<u>75.000</u>
Saldo verschuldigd na 31 december	<u>15.000</u>	<u>75.000</u>

Dit betreft een in 2004 door de Rabobank verstrekte lening groot € 600.000. De resterende looptijd bedraagt 0,25 jaar. De aflossing is € 15.000 per kwartaal. Het rentepercentage bedraagt 3,95%. De aflossingsverplichting komend verslagjaar betreft € 15.000. De omvang van de lening met een looptijd van langer dan 5 jaar bedraagt ultimo verslagjaar € 0.

Rabobank geldlening II		
Hoofdsom	450.000	450.000
Aflossing	-258.750	-213.750
	<u>191.250</u>	<u>236.250</u>
Aflossing verslagjaar	-45.000	-45.000
	<u>146.250</u>	<u>191.250</u>
Saldo verschuldigd na 31 december	<u>146.250</u>	<u>191.250</u>
	<u>161.250</u>	<u>266.250</u>
Totaal langlopende leningen	<u>161.250</u>	<u>266.250</u>

Dit betreft een in 2007 door de Rabobank verstrekte lening groot € 450.000. De resterende looptijd bedraagt 3,25 jaar. De aflossing is € 11.250 per kwartaal. Het rentepercentage bedraagt 4,25 % tot 1 december 2017. De aflossingsverplichting komend verslagjaar betreft € 45.000. De omvang van de lening met een looptijd van langer dan 5 jaar bedraagt ultimo verslagjaar € 0.

	<u>31-12-2013</u> €	<u>31-12-2012</u> €
Viottende passiva		
Netto viottende passiva		
Overige schulden		
Crediteuren	129.467	144.230
Overige algemene kosten	149.172	204.416
	<u>278.639</u>	<u>348.646</u>
Overlopende passiva		
Loonheffing	103.525	122.897
Pensioenpremies	32.291	35.095
	<u>135.816</u>	<u>157.992</u>

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De organisatie heeft in 1997 een 20-jarige huurcontract afgesloten inzake bedrijfsruimte. De jaarlijkse huur wordt geïndexeerd en bedraagt circa € 1.700.000.

De organisatie heeft in 2007 een 15-jarig huurcontract (inclusief leveringen en diensten) afgesloten inzake het depot in Hoogkerk. De jaarlijkse huur wordt geïndexeerd en bedraagt circa € 75.000.

De organisatie huurt enkele kantoorinventarissen met een looptijd korter dan vijf jaar. De jaarlijkse verplichting bedraagt ca. € 17.500.

De in de verantwoording opgenomen bijdragen dienen nog definitief te worden geaccordeerd.

2.5 Toelichting op de programmarekening

	Werkelijk 2013 €	Begroot 2013 €	Werkelijk 2012 €
Algemene baten			
Bijdrage Rijk	2.532.054	2.530.035	2.508.659
Bijdrage Rijk Behoudsgelden	42.000	42.000	42.000
Bijdrage Gemeente	2.083.191	2.083.191	2.048.570
Bijdrage Provincie	408.131	408.131	404.090
	<u>5.065.376</u>	<u>5.063.357</u>	<u>5.003.319</u>
Overige algemene baten			
Huis van de Groninger Cultuur	13.629	13.416	13.427
Stichting OVCG	11.778	14.311	14.792
Beeldbank Groningen	16.650	15.000	15.750
Rentebaten	5.476	7.000	7.330
Overige algemene baten	0	4.000	0
	<u>47.533</u>	<u>53.727</u>	<u>51.299</u>
Publieksinkomsten			
Dienstverlening	29.218	30.446	40.952
Publieksbereik	4.232	1.544	2.491
Faciliteiten	4.099	5.129	3.836
Huisvesting	3.225	4.400	8.982
	<u>40.774</u>	<u>41.519</u>	<u>56.261</u>
Programmageden en doeluitkeringen			
WiGeDok	6.462	0	91.661
	<u>6.462</u>	<u>0</u>	<u>91.661</u>
Dienstverlening aan derden			
Zakelijke dienstverlening	147.713	501.613	459.664
Opbrengst depotverhuur	17.900	6.800	7.095
	<u>165.613</u>	<u>508.413</u>	<u>466.759</u>
Vrijval voorzieningen en gepassiveerde subsidies			
Afschrijving camcorder	1.265	0	1.899
Afschrijving server depot Hoogkerk	0	0	1.442
Afschrijving balustrades	8.300	0	8.300
	<u>9.565</u>	<u>0</u>	<u>11.641</u>
Bijzondere baten			
Diversen	0	0	13.671
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>13.671</u>
Totaal baten	<u>5.335.323</u>	<u>5.667.016</u>	<u>5.694.611</u>

	Werkelijk 2013 €	Begroot 2013 €	Werkelijk 2012 €
Personeelskosten			
Lonen, salarissen en sociale lasten			
Lonen en salarissen	1.886.687	2.444.451	2.076.715
Sociale lasten	190.066		224.351
Pensioenen	264.301		273.266
Loonkostensubsidie	0	0	-14.000
Doorberekening projecten	-102.444	-212.713	-320.973
	<u>2.238.610</u>	<u>2.231.738</u>	<u>2.239.359</u>
Overige personeelskosten			
Uitzendkrachten	24.283	36.731	37.267
DSW personeel	58.053	36.885	82.395
Flex personeel	45.915	51.046	51.338
WIV personeel	0	5.578	2.862
Detachering	7.488	7.000	15.020
Opleidingskosten	9.666	35.000	28.302
Arbodienst	1.038	982	1.007
Medische kosten	2.019	1.401	1.635
BHV	0	6	829
Stagiaires en vrijwilligers	10.661	4.225	6.502
Salarisadministratie	10.572	13.266	11.718
OR	0	349	257
Overige personeelskosten	11.802	13.635	8.527
Verrekening TaS	0	-65.578	0
	<u>181.497</u>	<u>140.526</u>	<u>247.659</u>
Totaal personele kosten	<u>2.420.107</u>	<u>2.372.264</u>	<u>2.487.018</u>
Personele bezetting			
De personele bezetting is als volgt:			
	<u>2013</u>		<u>2012</u>
Directie	1,50		1,50
Stafeenheden	9,95		10,35
Collectie en beheer	12,20		14,45
Studiezaal	4,40		4,90
Nieuwe media	5,25		5,25
Publiekseducatie	1,80		1,80
Projectmedewerkers	0,6		4,20
	<u>35,7</u>		<u>42,45</u>

Bezoldiging bestuurders

Inzake de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector is de volgende toelichting opgenomen.

Naam: E. de Jonge

Functie: directeur

Brutosalaris: 92.052

Sociale verzekeringspremies en ingehouden loonheffing: 45.757

Nettosalaris: 43.724

Pensioenpremie werkgever: 17.990

De directeur ontvangt geen belastbare vaste of variabele onkostenvergoedingen. In de jaarrekening zijn geen voorzieningen verantwoord ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn. Er is sprake van een vast dienstverband. Reiskosten voor het werk zijn op basis van een ov-jaarkaart. Representatie- en overige onkosten zijn voor rekening van de directeur.

	Werkelijk 2013 €	Begroot 2013 €	Werkelijk 2012 €
Overige kosten			
Directe materiële kosten			
Collectiebeheer	11.187	1.809	17.460
Overige producten publieksbereik	4.963	8.102	15.842
Dienstverleningspakket	3.158	11.394	6.819
	<u>19.308</u>	<u>21.305</u>	<u>40.121</u>
Projectkosten			
WiGeDok	2.259	0	101.818
Beeldbank Groningen	0	3.500	0
Behoudsgelden	42.000	42.000	42.000
Hou 't was	0	0	0
	<u>44.259</u>	<u>45.500</u>	<u>143.818</u>
Kosten zakelijke dienstverlening			
Suriname archief	98.672	439.213	273.688
Huisvestingskosten			
Huur Cascadeplein	1.735.022	1.705.430	1.688.544
Huur Hoogkerk	74.727	74.452	73.613
Onderhoud	42.323	27.445	20.525
Energie	163.117	206.509	170.558
Overige huisvestingskosten	155.360	206.293	196.725
	<u>2.170.549</u>	<u>2.220.129</u>	<u>2.149.965</u>
Organisatie en overhead			
Licenties en onderhoudskosten ICT	189.964	179.412	163.924
Organisatie en overheadkosten	181.759	237.152	183.150
	<u>371.723</u>	<u>416.564</u>	<u>347.074</u>
Rentekosten			
Bankrente- en kosten	2.205	0	596
Rente lening 1	1.725	2.074	3.796
Rente lening 2	7.509	7.411	9.476
	<u>11.439</u>	<u>9.485</u>	<u>13.868</u>
Afschrijvingskosten			
Afschrijvingen activa met economisch nut	207.802	173.048	211.778
Dotaties aan projecten			
Poparchief	7.500	7.500	7.500
Groninger Forum	0	5.000	0
Verhaal van Groningen	7.500	7.500	7.500
	<u>15.000</u>	<u>20.000</u>	<u>15.000</u>

	Werkelijk 2013 €	Begroot 2013 €	Werkelijk 2012 €
Overige kosten			
Bijdrage STAP	10.353	0	26.353
Bijzondere lasten	1.785	0	0
Afschrijving dubieuze debiteuren	2.799	0	1.517
	<u>14.937</u>	<u>0</u>	<u>27.870</u>

Groningen, 4 maart 2014

Directeur:
de heer drs. E. de Jonge

Voorzitter:
Mevrouw drs. J.A.J. Stam

Leden:
de heer mr. J. Seton, lid

de heer drs. D. Mulder, lid

de heer drs. ir. G.J.D. Offerman, lid

de heer J. Evenhuis, lid

---

3 Overige gegevens

3.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het Algemeen Bestuur van het Regionaal Historisch Centrum "Groninger Archieven".

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2013 van het Regionaal Historisch Centrum "Groninger Archieven" te Groningen gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2013 en de programmarekening over 2013 met de toelichtingen, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van het Regionaal Historisch Centrum "Groninger Archieven" is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving.

Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden en de Controleverordening Regionaal Historisch Centrum "Groninger Archieven". Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de gemeenschappelijke regeling gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten en toevoegingen aan reserves.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van het Regionaal Historisch Centrum "Groninger Archieven" een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van zowel de baten en lasten over 2013 als van de activa en passiva het vermogen per 31 december 2013 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2013 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving.

Groningen, 4 maart 2014
De Jong & Laan Accountants B.V.

Origineel getekend door A.C. Wessels RA

Colofon
de Jong & Laan
Accountants Belastingadviseurs
Postbus 174
9700 AD Groningen
050-3166966
 groningen@jonglaan.nl
 www.jonglaan.nl

Regionaal Historisch Centrum
Groninger **Archieven**

JAARVERSLAG 2013

VOORWOORD

De Groninger Archieven namen in 2013 volop deel aan de landelijke ontwikkelingen van de digitalisering van de archiefcollecties. Vooral het Rijk heeft nieuwe initiatieven opgezet.

Het door het Rijk gefinancierde project DTR (Digitale Taken Rijksarchieven) zorgt de komende jaren voor een versnelling van de uitvoering van de digitalisering. Dit project is gerelateerd aan het eerder gestarte project WVI (Werkgroep Voorbereiding Implementatie rijks e-depot). Het digitaal depot moet binnen twee jaar gerealiseerd zijn.

Ook in de organisatie speelt het digitaal aanbod een steeds grotere rol. De dienstverlening aan het publiek vindt nu verreweg voor het grootste deel plaats op internet. De meeste bezoekers vinden de Groninger Archieven en doen onderzoek in de collectie op internet.

Dat heeft als gevolg dat de groep studiezaalbezoekers jaarlijks langzaam aan afneemt. Ze komen minder vaak en doen een groot deel van het onderzoek thuis. Ze gebruiken de doorzoekbare database en gescande stukken op de verschillende websites. Daarnaast zoeken ze naar specifiek materiaal in de studiezaal en laten dat vaak ter plekke scannen. In de studiezaal bieden wij een uitgebreide service aan voor 'scanning on demand'.

Voor de meeste onderzoekers had traditioneel het onderzoek naar de eigen familie prioriteit. Nu zien we ook dat het onderzoek steeds vaker wordt verlegd naar het woonhuis, de directe omgeving en het landschap. Het aanbod van de Groninger Archieven op dat gebied is de laatste twee jaar uitgebreid door de komst van de servicebalie van het Kadaster en door het grote aanbod van gedigitaliseerde bouwdoSSIERS van de gemeente Groningen. We streven er naar om in 2014 alle historische kaarten te presenteren op beeldbankgroningen.nl en deze ook gemakkelijk doorzoekbaar te maken.

In 2013 is de noordelijke samenwerking verder vormgegeven. Het Drents Archief, het Friese Tresoar en de Groninger Archieven onderzochten de mogelijkheden om verder samen te werken op het gebied van e-depot, relatiebeheer, fysiek depot en digitalisering.

Eddy de Jonge
Harry Romijn

BESTUUR

De samenstelling van het bestuur (Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur) in 2013 was als volgt:

Voor het Rijk:

- mevr. drs. J.A.J. Stam – voorzitter
- dhr. drs. D. Mulder – bestuurslid

Voor de gemeente Groningen:

- dhr. mr. J. Seton – vicevoorzitter
- dhr. drs. G.J.D. Offerman (tot 30 mei) - bestuurslid
- dhr. J. Evenhuis (vanaf 30 mei) – bestuurslid

Het Dagelijks Bestuur kwam bijeen op 14 maart, 30 mei, 26 september en 5 december. De vergaderingen van 30 mei en 26 september werden gevolgd door vergaderingen van het Algemeen Bestuur.

De taken van het bestuur zijn voornamelijk gericht op het beleid, advisering en ondersteuning van de directie en de financiële controle.

Het Algemeen Bestuur stelde in 2013 de volgende stukken vast:

- jaarrekening 2012
- begroting 2014
- jaarverslag 2012
- tarievenlijst 2014

In 2013 verleende het bestuur de heer J. Stienstra eervol ontslag uit zijn functie van gemeentearchivaris en plaatsvervangend rijksarchivaris met ingang van 1 maart 2013.

Speciale punten van aandacht voor het bestuur in 2013:

- De samenwerking met het Kadaster. In april werd een vierjarige overeenkomst gesloten met het Kadaster m.b.t. de servicebalie van het Kadaster in de Groninger Archieven.
- Cultural Governance in de Groninger Archieven. In 2013 is de discussie gestart over actualisering van het Bestuursreglement, het Directiereglement en het Reglement RHC Groninger Archieven. Tevens is het functioneringsgesprek met de directeur opnieuw vormgegeven. Dat gesprek vond plaats in november en werd gevoerd door de voorzitter als vertegenwoordiger van het Rijk en de vicevoorzitter als vertegenwoordiger van de gemeente.
- Er werden tevens nieuwe afspraken gemaakt over de evaluatie van het functioneren van het bestuur en het jaarlijks overleg met de accountant.
- De noordelijke samenwerking is in 2013 verder uitgebouwd en was punt van discussie in het bestuur.
- Het besluit van het Groninger Forum in juni om verder te willen gaan zonder de inbreng van de Groninger Archieven als partner.
- De samenwerking op historisch gebied in stad en provincie. In december werd een Manifest gepresenteerd door het Groninger Museum, het Noordelijk Scheepvaartmuseum en de Groninger Archieven waarin verdergaande samenwerking over geschiedenis werd aangekondigd.

In bijlage 1 wordt een overzicht gegeven van overige functies van de bestuursleden.

ONDERNEMINGSRAAD

De OR van de Groninger Archieven bestond in 2013 uit A. Beuse (voorzitter), C. Tromp (secretaris), J. Achterhof, M. Visch en H. van der Meer.

De OR vergaderde 7 keer met de directie. In dat overleg werd naast een aantal incidentele zaken onder andere gesproken over de volgende beleidsmatige ontwikkelingen:

- Het aanstellingsbeleid van de Groninger Archieven
- De afspraken betreffende de ADV-dagen
- De interne communicatie
- Het vrijwilligersbeleid
- Het opleidingsbeleid
- De noordelijke samenwerking
- De stand van zaken rondom de decentralisatie
- Landelijke afspraken rondom digitalisering rijksarchieven
- Het besluit van het Groninger Forum om niet verder te willen met de Groninger Archieven
- De Kadasterbalie
- Het e-depot

Bij al deze zaken werd voornamelijk gesproken over de positie van en de mogelijke consequenties voor de medewerkers.

PR en COMMUNICATIE

In 2013 werd een communicatiewerkgroep gevormd, die verantwoordelijk is voor de berichtgeving op alle media, zowel de 'klassieke' als de digitale, en zich met nadruk inzet voor de communicatie over de publieksactiviteiten.

De 'klassieke' media, kranten, radio en tv, blijven van groot belang. Vooral de grote publieksdagen zoals de Dag van de Groninger Geschiedenis krijgen hierbij veel aandacht.

Voor lezingen en andere activiteiten worden wij steeds meer afhankelijk van de digitale media zoals websites, nieuwsbrieven en de sociale media. Leidend bij dit alles is de berichtgeving op onze website, toch nog steeds ons belangrijkste medium. Dit jaar werd regelmatig een digitale nieuwsbrief verstuurd over nieuws en activiteiten. Het aantal adressen op de verzendlijst groeide ook sneller: tot 1054 aan het eind van het jaar. Verder maakten wij meer werk van Facebook en Twitter. Aan het eind van het jaar telde onze Facebookpagina 630 likes en volgden 1272 mensen ons via Twitter. Facebook en Twitter brengen ons vooral naamsbekendheid en aandacht voor collectieonderdelen en verwijzen steeds opnieuw naar aanbod en informatie op de website. Het publiek op de sociale media heeft een andere samenstelling dan onze studiezaalbezoekers dus we bereiken hiermee andere doelgroepen.

COLLECTIE

In 2013 werd voor collectiebeheer een digitale projectadministratie ingevoerd. De uitgebreide papieren administratie is stap voor stap vervangen door een digitaal formulier waarop de hele bewerkingscyclus per inventaris wordt vastgelegd.

Verwerving

Archief

Het aantal in 2013 verworven archieven c.q. collecties bedroeg 169, met een totale omvang van 461 meter. Hiervan was 270 meter afkomstig van de rechtbank in Groningen, 75 meter van de Stichting therapeutische gezinsverpleging Noord-Nederland

en 35 meter van de RHBS Hogeland te Warffum. De overige archieven en collecties zijn bijna allemaal kleiner dan één strekkende meter. De aanwinsten zijn zeer gevarieerd. We noemen een paar titels: Filmclub Liga '68 te Groningen, Vissersvereniging Hulp in Nood te Zoutkamp, NH gemeente Sebaldeburen, Noord Nederlands Danstheater te Groningen, de Lyceumclub Groningen, Archief van de restauratiecommissie van de Walfriduskerk te Bedum, Wildrik Heersema transportonderneming te Ten Boer, Vereniging Vrienden van de Hortus Haren, Toevluchtsoord voor meisjes te Groningen, de GADO Groningen en Architectenbureau Nijhuis en Reker te Groningen.

Beeldmateriaal

De collecties beeldmateriaal worden voortdurend aangevuld. Er wordt veel divers materiaal verworven. Totaal ging het in 2013 om ruim 1.000 aanwinsten waaronder 260 prentbriefkaarten, 9 fotoalbums (vooral uit families), 22 affiches en 54 kaarten en prenten. De overige waren losse foto's. Verder waren er een paar bijzondere aanwinsten zoals een daguerreotypie uit 1850 (zie ook:

www.groningearchieven.nl/schatkamer/fotos/daguerreotypie-gerestaureerd) en 24 ontwerptekeningen voor een historische optocht gemaakt door Jannes de Vries. De persfotograaf Frank Straatemeijer droeg in 2013 het eerste deel van zijn negatievenarchief, de jaren 1985-1988, over.

Bibliotheek

De bibliotheek werd in 2013 uitgebreid met 1.208 monografieën en artikelen en 147 ingebonden tijdschriften.

In 2013 zijn schenkingen van de Kamer van Koophandel en Academie Minerva verwerkt en opgenomen in de bibliotheek.

Werk aan de collectie

Nieuwe toegangen

In 2013 zijn 66 toegangen (bewerkte archieven) gereed gekomen die tevens zijn gepubliceerd op www.archieven.nl en www.groningearchieven.nl.

In Bijlage 4 wordt een overzicht gegeven van de gepubliceerde toegangen.

Materiële zorg

De laatste jaren wordt er minder archiefmateriaal gerestaureerd. Zeer kwetsbare en beschadigde stukken worden in de regel gedigitaliseerd en via internet aangeboden. De originele stukken worden daarna niet meer ter beschikking gesteld aan het publiek. Indien toch restauratie van archiefmateriaal nodig is, wordt het werk uitbesteed aan de restauratieafdeling van Tresoar (het Fries provinciaal archief) in Leeuwarden.

De sectie materiële zorg heeft in 2013 conserveringswerkzaamheden verricht ten behoeve van het voorbereiden van het scannen van (glasplaat)negatieven, foto's, prenten en kaarten. De afdeling concentreerde zich voor het overige op het verpakken van nieuwe toegangen en op het opnieuw verpakken van bestaande toegangen zoals het archief van de Kamer van Koophandel. In 2013 werd ruim 300 meter archief verpakt en geëtiketteerd.

Ook was er in 2013 speciale aandacht voor het depotbeheer, dat steeds meer een verantwoordelijkheid wordt voor de sectie materiële zorg. Er is een begin gemaakt met het 'verdichten' van de depots om meer ruimte te winnen.

Studiezaalwerk

De meeste vrijwilligers, evenals de medewerkers van Noorderbrug, werken op onze studiezaal. Hun werk is volledig gericht op het digitaliseren van de collectie. Ze werken aan de verschillende databases die door de Groninger Archieven via internet worden aangeboden. Ze voeren nieuwe gegevens in of corrigeren bestaande gegevens naar aanleiding van opmerkingen uit het publiek. Concreet ging het in 2013 om de volgende

werkzaamheden: het invoeren van registers van gedetineerden, het invoeren van lijsten van Belgische geïnterneerden tijdens WO I, het invoeren van namen op de kadastrale leggers, het invoeren van gegevens van de Burgerlijke Stand, het beschrijven van verschillende fotocollecties en het corrigeren van gegevens van de database van de Burgerlijke Stand.

Stand van zaken collectie 31 december 2013

Archieven en collecties

De omvang van de archieven en collecties op 31 december 2013, in de 20 depots aan het Cascadeplein te Groningen en in Hoogkerk, bedroeg ca. 26.200 meter. We telden een totaal aantal van 4.091 archiefvormers.

Op internet, via www.archieven.nl en www.groningerarchieven.nl, werd op 31 december een aantal van 2.308 toegangen gepresenteerd.

Bibliotheek

Op 31 december 2013 had de bibliotheek de volgende omvang:

- 20.616 afzonderlijk beschreven artikelen in boeken en tijdschriften
- 23.591 jaargangen en losse nummers van tijdschriften
- 61.750 boeken of boekdelen

Beeldmateriaal

De collectie beeldmateriaal bevatte op 31 december 2013 ca. 19.100 kaarten, technische tekeningen en prenten, ca. 60.500 foto's, ruim 200 losse fotoalbums en ca. 26.500 prentbriefkaarten. Dit is de ontsloten collectie.

De achterstand bij de beeldcollectie is groot. Zo zijn er nog enkele niet ontsloten foto- en negatievencollecties met ca. 1.500.000 beelden. De grootste zijn afkomstig van fotopersbureau D. van der Veen, Fotobureau Piet Boonstra en van de fotograaf Friedel Tahl uit Winschoten naast enkele kleinere fotocollecties (zoals bijvoorbeeld het fotoarchief van de Groninger Gezinsbode 1970-1990) en diacollecties.

PUBLIEKSACTIVITEITEN

De keuze voor de publieksactiviteiten in 2013 was gebaseerd op een aantal actuele uitgangspunten, zoals de snelle ontwikkeling van de digitalisering, de vraag om gestandaardiseerde onderwijsprojecten en de opvatting dat we meer moeten aansluiten bij de publieksvraag die voornamelijk gericht is op de eigen omgeving.

Digitalisering en het publiek

De digitalisering biedt steeds meer mogelijkheden om het publiek beter te benaderen. Het gebruik van onze websites en sociale media groeit, maar ook de hoeveelheid door de Groninger Archieven op internet beschikbaar gestelde informatie.

De websites en sociale media worden op verschillende manieren gebruikt. Voor het grootste deel zoekt men incidenteel naar informatie. Maar steeds meer mensen raken door internet ook breder geïnteresseerd in de regionale geschiedenis, gaan zelf onderzoek doen en/of bezoeken de publieksactiviteiten.

De belangstelling voor cursussen en workshops bijvoorbeeld weerspiegelt dat. Zo kwam er in 2013 weer volop nieuwe vraag naar mogelijkheden om het lezen van oude handschriften te leren. Dit naar aanleiding van steeds meer aanbod van originele stukken op internet en promotie van de workshop op de website. Toen de cursus werd aangeboden, overtrof de belangstelling verre het aantal toe te laten deelnemers. Hetzelfde gold voor workshops rond het schrijven van familiegeschiedenis en over archieven en landschapsgeschiedenis.

Kleine bedrijvigheid

Jaarlijks worden een aantal nieuwe toegangen tot archieven gepresenteerd op onze website. Bijzonder in 2013 was de presentatie van de nieuwe zoekmogelijkheid naar handelsregisterdossiers van de Kamer van Koophandel. Er was aandacht middels een bijeenkomst, een presentatie in de hal van het archiefgebouw, op de website en er kwam een nieuwe gids voor onderzoek naar middenstanders. In vorige jaren was al gebleken dat weinig archieven van middenstanders bewaard zijn, maar dat er wel veel belangstelling voor bestond, omdat iedereen wel iemand in de familie heeft die ambachtsman was of een winkel had. Kleine bedrijfjes zijn nu uit het straatbeeld van de meeste dorpen verdwenen, maar waren vroeger talrijk. Met deze gids en de digitale toegang wordt hulp bij onderzoek geboden. De gids is terug te vinden op de website.

Met de Kamer van Koophandelpresentatie werd het project Wigidok formeel afgerond. De kern van dit project rond bedrijfsarchieven en economische geschiedenis, uitgevoerd in Groningen en Oost-Friesland was en is een website: www.wigidok.eu met voor beide gebieden, en dus in twee talen, uitgebreide zoekmogelijkheden (via kaarten en databases) naar bedrijfsarchieven.

Omgeving en landschap

Een andere digitale zoekmogelijkheid die veel aandacht kreeg, was de gecombineerde informatiebalie van de Groninger Archieven en het Kadaster in onze studiezaal, die in april officieel van start ging. Deze balie maakt het mogelijk om overheidsinformatie betreffende onroerend goed geïntegreerd aan te bieden, in een combinatie van overgebrachte en niet-overgebrachte gegevens. Dit sluit aan bij de groeiende vraag naar gegevens over landschap en bebouwde omgeving. Ging het vroeger in Groningen alleen om boerderijen en hun landerijen, nu is die belangstelling veel breder: woonhuizen, winkels, molens en het landschap in het algemeen. In samenwerking met de gemeente Groningen zijn bij ons ook de bouwdoossiers ter inzage. Dat creëert een grote toeloop van bezoekers met verschillende belangen, zoals historisch geïnteresseerden, bewoners, kopers, architecten en makelaars. De belangstelling voor de persoonlijke omgeving (familie, huis, woonplaats en landschap) blijft onverminderd populair. De Groninger Archieven bieden door de combinatie van genealogische gegevens en omgevingsgegevens zowel digitaal als fysiek het publiek een uitgebreide service.

De grote belangstelling voor de geschiedenis van ons landschap en vragen van diverse historische verenigingen waren voor ons aanleiding om samen met het Kenniscentrum Landschap van de RuG een project op te zetten rond veldnamen en andere toponiemen onder de titel: Namen, landschap en geschiedenis. Voor dit project kregen wij financiële steun toegezegd van de provincie Groningen, in het kader van het cultuurprogramma Het Verhaal van Groningen. Het project omvat het verzamelen, vastleggen en beschikbaar stellen van die toponiemen aangevuld met brongegevens, verhalen en afbeeldingen, tegen de achtergrond van kaartmateriaal, zodat digitale dorpsatlassen ontstaan. Diverse verenigingen en werkgroepen blijken hiermee bezig te zijn en de Groninger Archieven kunnen hen hierbij ondersteunen, niet alleen met de collectie, maar ook met inhoudelijke kennis en ervaring rond vastleggen en bewaren.

In dat kader paste ook de organisatie van de tweede Dag van de Noord-Nederlandse Archeologie in maart, op verzoek van en in samenwerking met de archeologische verenigingen in de drie noordelijke provincies. Voor archeologen is landschap, als woonomgeving van vroeger, veel meer een aandachtspunt. De dag was levendig, met een informatiemarkt, lezingen, inbrengmogelijkheden en een forumdiscussie. Wij presenteerden onze collectie, vooral foto's en kaarten en ander materiaal over landschapsgeschiedenis.

Onderwijsprojecten

Voor het onderwijs werkten we met verschillende thema's voor verschillende onderwijsgroepen.

Basisonderwijs

Algemeen

Voor het basisonderwijs werkten de Groninger Archieven mee aan erfgoedtrajecten die in opdracht van de provincie opgezet zijn door KunststationC en het Museumhuis. We ondersteunden projecten rond oude foto's uit eigen omgeving voor jongere groepen in Leek en Marum.

Tweede Wereldoorlog

Een groot succes was ook dit jaar het samen met het OVCG georganiseerde project over Tweede Wereldoorlog en bevrijding in de eigen omgeving onder de titel *Tweede Wereldoorlog Dichterbij in de Stad*. Voor de groepen 7 en 8 van basisscholen waren er gesprekken met een ooggetuige, een kort geschiedoverzicht aan de hand van een compilatie van historische filmbeelden, een stadswandeling langs plekken van herinnering en een presentatie van archiefstukken en voorwerpen. Dit aanbod is al jarenlang een succes bij leerkrachten, leerlingen en ouderbegeleiders.

In dit kader werd de samenwerking met de opleiding voor onderwijsassistent van het Menso Altingcollege voortgezet. Voor hun leerlingen vormt het niet alleen een leerproject in het kader van de opleiding, maar ook een vorm van oorlogseducatie. Het project wordt uitgevoerd in de stad, maar ook aangeboden aan scholen in de provincie.

Marum stond in 2013 in onze provincie centraal als 'bevrijdingsgemeente' en in dat kader werd het project in het dorp Marum in iets gewijzigde vorm uitgevoerd voor groepen 7 en 8 van alle basisscholen in de gemeente Marum, in samenwerking met de gemeente en de historische vereniging daar. Voor de deelnemende leerlingen werd ook een lesbrief gemaakt.

Middelbaar Onderwijs

Burgerschapsdagen

Meer dan ooit bezochten groepen van middelbare scholen de Groninger Archieven in 2013. Dit komt allereerst door de medewerking van de Archieven aan de zogenaamde Burgerschapsdagen van het Alfa-college, een instelling voor vmbo-onderwijs met een breed aanbod, waardoor scholieren van zeer verschillende vakopleidingen de Archieven bezochten.

De projecten met het Alfa-college hadden als thema het maken van een vergelijking tussen vroeger en nu voor een stadswijk. Dit jaar was dat de Oosterparkwijk. Gekeken werd naar zaken als wijkaanleg, bebouwing, verschillende voorzieningen, werkgelegenheid en bewoners. De scholieren zochten op websites, bekeken archiefstukken in de studiezaal en gingen daarna naar de wijk om ontwikkelingen in kaart te brengen. Op acht verschillende dagen kwamen in totaal 200 scholieren.

Nieuw standaardaanbod op basis van originele archiefstukken

Onderwijsinstellingen zijn op zoek naar mogelijkheden om scholieren andere instellingen te laten bezoeken en kennis te laten maken met andere onderzoeksmogelijkheden dan de digitale. Voor de Groninger Archieven aanleiding om het aanbod voor middelbare scholen te herzien en te richten op archiefstukken over de eigen omgeving. Daarmee kan, uitgaande van de vraag, een standaardaanbod worden opgebouwd.

Begonnen is met een project rond industrialisatie voor vwo 5. Op basis van aanvullend bronnenonderzoek worden de opdrachten voor onderzoek meer vraag gestuurd en voor de docenten is er een handleiding die ook verbanden legt met de leerdoelen.

Andere uitgevoerde onderwijsprojecten gingen over berichtgeving in kranten, de geschiedenis van de Grote Markt en de ontwikkeling van de graanprijzen (in relatie tot armoede).

Wetenschappelijk en Hoger Onderwijs

Evenals in de jaren daarvoor kwamen ook in 2013 alle tweedejaars studenten geschiedenis van de RuG naar onze studiezaal in het kader van een onderzoek voor het

college bronnen en methoden. Dit vak is tegenwoordig verplicht en in alle gevallen maakt archiefonderzoek er deel van uit. Onderwerpen zijn: personen, bedrijven, verenigingen, gebouwen en plekken in het landschap. De studenten krijgen een introductie in een of andere vorm, al of niet met rondleiding. Het al bestaande bestand met gegevens over personen ('bekende Groningers van vroeger') wordt daarbij gebruikt, maar ook steeds aangepast. Door de voortgaande digitalisering is het steeds makkelijker om veel materiaal te vinden zodat de opdrachten uitdagend blijven. Studenten zijn bij uitstek digitale gebruikers, die hele andere vragen stellen dan ouder studiezaalpubliek en ons zo duidelijk confronteren met ontwikkelingen aan de gebruikerskant. Duidelijker wordt ook, dat het handschrift van geschreven bronnen, zoals notulenboeken en brieven, voor hen niet of moeilijk leesbaar is. Dat vraagt om creativiteit om brongebruik zeker te stellen.

Voor de studierichting Landschapsgeschiedenis van de RuG verzorgden wij dit jaar de hele module Archiefonderzoek.

De door een WiGeDok-medewerkster in 2012 gemaakte onderzoeksopdrachten voor bedrijfsarchieven, zijn ook dit jaar weer uitgevoerd door Groninger studenten van de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden.

Activiteiten in de provincie

Jaarlijks presenteren de Groninger Archieven zich op historische dagen in de provincie: in 2013 waren we in Appingedam en Bellingwolde. Er werden kleine exposities van archiefmateriaal tentoongesteld en diverse workshops aangeboden. In Bellingwolde werd vooral aandacht besteed aan het landschap, specifiek aan veldnamen. Op beide dagen bleek vanuit het publiek enthousiasme voor de groeiende onlinedatabases over lokale geschiedenis, zoals de Groninger kentekens; weer een bijzondere informatiebron die goed te gebruiken is voor de geschiedenis van de eigen familie en het eigen dorp. Er is in 2013 ook medewerking verleend bij de inrichting van tentoonstellingen in provinciale musea, zoals landgoed Nienoord, landgoed Verhildersum, het Veenkoloniaal Museum, museum stad Appingedam en het Muzeeaquarium in Delfzijl. Wij gaven advies en attendeerden op stukken uit onze collectie. Daarnaast waren er natuurlijk vele bruikleenaanvragen van musea.

Speciale activiteiten

De Rondleidingenweek was ook in 2013 een succes, alle rondleidingen waren volgeboekt. Belangrijk is dat er in zo'n week vooral mensen komen die onze studiezaal nog nooit bezocht hebben, maar ons vooral van websites kennen. Meer en meer fungeren activiteiten als de rondleidingenweek, open dagen en cursussen als oriëntatie voor een bezoek aan de studiezaal voor mensen die al begonnen zijn aan een onderzoek en vaak door de digitale mogelijkheden al een stuk gevorderd zijn.

De Dag van de Groninger Geschiedenis werd in 2013 voor de 27^e keer georganiseerd. Elk jaar blijft de Dag groeien. In 2013 werden ongeveer 3.000 bezoekers geteld. De bonte formule van informatiemarkt met lezingen, presentaties, muziek, theater, rondleidingen en externe activiteiten zoals busexcursies en stadswandelingen spreekt tot de verbeelding.

PRESENTATIES

In 2013 werden de volgende presentaties in de hal van de Groninger Archieven georganiseerd:

- Gelukkig Nieuwjaar! (over nieuwjaarswensen)
- Arm en Rijk in Groningen
- Gedane Zaken (over middenstand en bedrijfsgeschiedenis)
- Archeologie in Noord-Nederland
- WO2 in Groningen en slachtoffers april-mei-staking 1943
- Vorstelijk onthaald over bezoeken van stadhouders en vorsten
- 100 Jaar Lawn Tennisbond Groningen en Vorenkamp

- Poparchief presenteert Striptober
- Sinterklaas en Zwarte Piet in Groningen
- Schaatsen als volkssport

De presentaties zijn bijna volledig gebaseerd op de eigen collectie en sluiten merendeels aan bij lezingenseries, boekpresentaties, evenementen en nieuwe aanwinsten.

PUBLICATIES

Onze gebruikers publiceren veel, houden lezingen en maken webpresentaties. In bijna alle regionale cultuurhistorische publicaties en presentaties komt wel iets uit de collectie voor. Vanuit de Groninger Archieven wordt ook meegewerkt aan publicaties.

Een vrijwillige medewerkster schreef weer een serie verhalen voor www.hetverhaalvangroningen.nl.

Medewerkers vervullen een belangrijke rol bij publicaties over de geschiedenis van Groningen: als redactielid of eindredacteur van het tijdschrift *Stad & Lande*, dat vier keer per jaar verschijnt, als schrijver van bijdragen voor dit tijdschrift en voor ons eigen medium *LutjeFEITH* en als redactielid of eindredacteur van het *Historisch Jaarboek Groningen*. Steeds is gebruik van onze collectie essentieel.

Onze onderzoeksmedewerker voltooide de reeks verhalen over mensen in het *Gouden Boek van de Stad Groningen*, gemaakt in opdracht van de gemeente.

BIJLAGEN

Bijlage 1

Overige functies van de bestuursleden in 2013

J. Evenhuis:

- Lid gemeenteraad Groningen (bezoldigd)
- Adviseur Chinese Vereniging Kang Ling (onbezoldigd)
- Adviseur Chinese school Groningen (onbezoldigd)

D. Mulder:

- Directeur van het Herinneringscentrum Kamp Westerbork (bezoldigd)
- Lid bestuur Scholten- en Kammingafonds (onbezoldigd)
- Voorzitter Vrienden van De Amer (onbezoldigd)
- Voorzitter Stuurgroep Oktobermaand-Kindermaand Drenthe (onbezoldigd)
- Lid Nederlandse delegatie International Task Force for Cooperation on Holocaust Education, Remembrance and research (onbezoldigd)
- Lid Expertgroup Sobibor (onbezoldigd)
- Adviseur Joods Museum voor Deportatie en Verzet, Mechelen (B) (onbezoldigd)
- Adviseur Gedenkstätte Sandbostel (D) (onbezoldigd)
- Adviseur Margraten Memorial Center (onbezoldigd)
- Adviseur Potocari Memorial and Cemetery (BH) (onbezoldigd)

G.J.D. Offerman:

- Lid gemeenteraad Groningen (bezoldigd)

J. Seton:

- Wethouder gemeente Groningen (bezoldigd)
- Lid algemeen en dagelijks bestuur Gemeenschappelijke Regeling Meerstad (onbezoldigd)
- Voorzitter Gemeenschappelijke Regeling Meerschop Paterswolde (onbezoldigd)
- Voorzitter Gemeenschappelijke Regeling ARCG (onbezoldigd)

J.A.J. Stam:

- Voorzitter raad van toezicht De Hoven (zorginstelling) (bezoldigd)
- Voorzitter regiekamer Naar een rijke Waddenzee (bezoldigd)
- Lid raad van toezicht Waddengroep (onbezoldigd)
- Lid bestuur Stichting Verdrongen Geschiedenis (onbezoldigd)

Bijlage 2

Overzicht medewerkers 2013

In 2013 waren 106 mensen werkzaam voor de Groninger Archieven waarvan 32 op vrijwillige basis, 13 op detacheringsbasis, 9 van de Stichting Noorderbrug en 52 in dienst van de Groninger Archieven.

Naam	Functie
Achterhof, J.	streefmedewerker
Beuse, A.	hoofd studiezaal
Boekema, T.T.	mdw advies & beheer
Braam, G.W.	mdw advies & beheer
Bruining, E.W.J.	mdw digitalisering
Burema, A.	mdw publieksontvangst
Deinse, B.R. van	mdw digitalisering
Duursma, R.	collectiebeheerder
Elzer, M.	mdw digitalisering
Everts, H.	mdw digitalisering
Hermse, M.	mdw nieuwe media beeld & geluid/publieksadviseur
Hesseling, J.	mdw advies & beheer
Hogardi, C.L.	mdw advies & beheer
Hopovac, E.	mdw publieksontvangst
Hoogstins, J.J.	collectiebeheerder/applicatiebeheerder
Iwema, I.F.	mdw personeel & financiën
Jacobs, P.G.M.	mdw advies & beheer
Jager, H.	mdw advies & beheer
Jahanyar, S.	mdw digitalisering
Jong, F. de	projectmedewerker
Jonge, E. de	directeur/hoofd collectiebeheer
Jonge, M.E. de	collectiebeheerder
Jubitana, S.A.	mdw advies en beheer/mdw digitalisering
Kamp, C.J. van der	mdw digitalisering
Kampen, B.	mdw digitalisering
Kampen, H.	grafische vormgeving DTP/behoudsmedewerker
Kampen, S.	behoudsmedewerker
Kausar, S.	mdw digitalisering
Keulen, J. van	hoofd publieksactiviteiten/rijksarchivaris
Kloosterhof, M.	mdw verfilming & digitalisering
Koning, D.C.	hoofd bedrijfsvoering
Konneman, H.	projectmedewerker
Koops, A.	streefmedewerker/webmaster
Korma, A.	mdw administratieve ondersteuning
Krol, Y.	coördinator gebouw
Maskaeva, L.P.	mdw advies & beheer
Meer, H. van der	collectiebeheerder/ inspectie & relatiebeheer
Milicevic, S.	mdw advies & beheer
Muskitta, N.	mdw advies en beheer/mdw digitalisering
Nap, R.T.	mdw publieksontvangst
Nijboer, J.I.	mdw digitalisering
Perton, H.A.	mdw onderzoek & redactie
Plas, G.H.J.	mdw verfilming & digitalisering

Punte, A.A.T.	bibliothecaris
Riem, P.H.	publieksadviseur
Roller, D. de	mdw advies & beheer
Romijn, H.	adjunct-directeur/ hoofd nieuwe media beeld & geluid
Rozema-Woldhuis, H.A.	mdw secretariaat
Schut, E.	collectiebeheerder
Steegstra, R.	mdw digitalisering
Stienstra, J.	hoofd collectie & beheer/ gemeentearchivaris
Totosashvili, N.	mdw digitalisering
Tromp, C.	collectiebeheerder
Uni, R.	mdw administratieve ondersteuning
Velema, B.A.C.	collectiebeheerder
Verschagen, P.	mdw publieksontvangst
Vieira Rocha, J.	mdw digitalisering
Vintges, M.L.Q.	mdw advies & beheer
Visch, A.	mdw advies & beheer
Visch-Camphuis, M.J.	collectiebeheerder
Voorn, F.C. van	mdw advies & beheer
Vos, S.R.	collectiebeheerder
Wal, D. van der	projectmedewerker
Wildervanck, H.	mdw digitalisering
Wind, C.C.	mdw publieksontvangst

Stichting Noorderbrug

R. van Arnhem, A. Bakker, A. Buffinga, K. Hartmans, A. ten Have, I. Keizer, L. Stikma, H. van der Velde, M. Wolters

Vrijwilligers Alle Groningers

W. Baron, J. Franken, R. Mulder, K. Niemeijer, H. Timmer, W. Veld, T. Wagenaar, J. Wind

Vrijwilligers Collectiebeheer

W. Adriaanse, W. Bennik, K. Bollegraaf, P.R.H. Boonstra, G.W. Braam, H.L. van den Broek, F.A.E. Broekema, J.A.A. Brons, M. Elzer, M.J. Heidema, R. van Heuvelen, K. van der Meulen, J. van der Molen, M.L. Nijkamp, D. Scheffer, J. Stienstra, S. de Vries

Vrijwilligers Poparchief

M. Alting, A. de Boer, J. Bruins, I. Dijkstra, W. Gernaat, G. Groothuis, K. van Krimpen, J. Otto, P. Penninkhof, A. Roze, J. Roze, M. Schaminee, M. Scheffer, M. Weber

Vrijwilligers Educatie

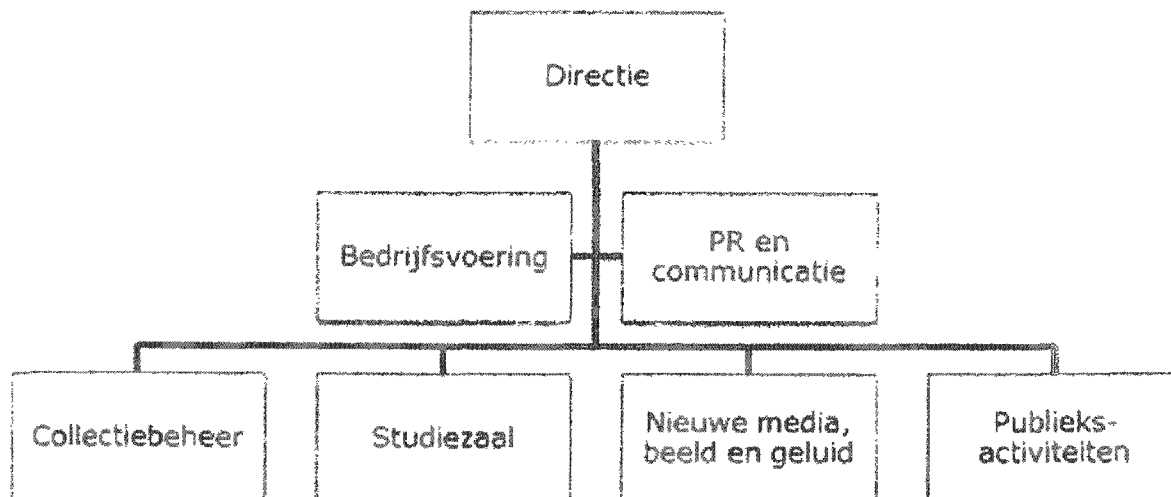
F. Groefsema

Stadshistoricus: J.F.J. van den Broek

In 2013 gingen G.W. Braam, L. Maskaeva, B. Schut en J. Stienstra met pensioen.

Bijlage 3

Organigram RHC Groninger Archieven 2013

Bijlage 4

Nieuwe toegangen 2013

- Inspectie der Domeinen te Groningen, 1946-1969 (herzien)
- Hoge Justitiekamer en andere gewestelijke rechterlijke instellingen te Groningen, 1444-1811 (herzien)
- Kantongerecht Groningen, 1839-1939 (herzien)
- Kantongerecht te Winschoten, 1838-1939 (herzien)
- Classis Appingedam, 1816-1998 (herzien)
- Hervormde gemeente Godlinze, 1741-1986 (herzien)
- Hervormde gemeenten Hornhuizen en Kloosterburen, 1773-1987 (herzien)
- Hervormde gemeente Leermens, 1750-1994 (herzien)
- Hervormde gemeente Loppersum, 1640-1976 (herzien)
- Hervormde gemeente Oosterwijtwerd, 1750, 1781-1976 (herzien)
- Hervormde gemeente Termunten-Borgsweer, 1784-1979 (herzien)
- Hervormde gemeente Uithuizermeeden, 1701-2005 (herzien)
- Hervormde gemeente Ulrum, 1696-1991 (herzien)
- Hervormde gemeente Wierum en Dorkwerd, 1677-1966 (herzien)
- Hervormde gemeente 't Zandt, 1760-1987 (herzien)
- Hervormde gemeente Zeerijp, 1638-1989 (herzien)
- Spaarbank te Holwierde, 1866-1977 (herzien)
- Groninger Maatschappij van Landbouw, met aanvulling (foto's gebruikt voor boerderijenboeken in De Marne)
- Kunstkring De Ploeg te Groningen, 1918-1992 (herzien)
- Groninger Historisch Dispuut 'Ubbo Emmius', 1936-2008 (herzien)
- Hervormde gemeente Eenum, 1751-1968
- Nederduitsch Hervormde Evangelisatievereniging "Rehoboth" te Hoogezand-Sappemeer, 1896-1983 (herzien)
- Familie Tjarda van Starckenborgh Stachouwer en aanverwante families (2) (herzien)
- Vereniging tot bevordering van gereformeerd onderwijs te Garrelsweer, 1871-1997
- H. en J. Toxopeus, strandvoogden van Rottumeroog, 1895-1978 (herzien)
- Hervormde gemeente Oldebert, 1970-1999 (herzien)
- Kabinet van de Commissaris der Koningin in de provincie Groningen, 1945-1995 (herzien)
- Aduardergasthuis, 1604-1984 (herzien)
- Waalse gemeente te Groningen, 1563-1926 (herzien)
- Coöperatieve melkfabriek De Ommelanden, 1923-1994 (herzien)
- Christelijke basisschool te Kantens, 1923-1992 (herzien)
- Groninger Boerenbond, 1933-1935
- Stichting Groningen 950, 1987-1991 (herzien)
- Huis van Bewaring te Winschoten, 1841-1940 (herzien)
- Strafgevangenis te Winschoten, 1824-1982 (herzien)
- Sportvereniging "Vlugheid en Kracht", 1904-1995
- Dienst van het Kadaster, directie Groningen, 1817-1980 (herzien)
- Sociëteit Veenlust te Veendam, 1884-2008
- Begraafenisvereniging Kerspel Den Horn, 1906-1970
- Studievereniging Clio te Groningen, 1988-2007 (herzien)

- Archivalia en documentatie betreffende De Ploeg en het naoorlogse modernisme van het Groninger Museum
- Families von Bueren en Schott, 1601-1701
- Ter Schouw-Van Sanen Stichting, 1915-2010
- Algemene Studenten Vereniging Cleopatra, 1985-2005
- Derk Stubbe, behanger en stoffeerder, 1929-1978
- Gereformeerde Kerk (vrijgemaakt) te Groningen-West, 1977-2012
- Centrale Doktersdienst Groningen, 1997-2004
- Bouwdossiers van de Dienst Gemeentewerken Hoogkerk, 1949-1969
- Bureau Bedrijfsleven en Bureau Overheidscontacten van de gemeente Groningen, 1971-1991
- Vereniging tot bevordering van 's lands weerbaarheid, 1894-1973
- Abe Kuipers, 1931-2012
- Groninger Studenten Alpen Club, 1981-2011
- Firma J. Monningh, kuiperij en vatenhandel te Groningen, 1918-1963
- Cacao- en chocoladefabriek B.G. Tammes te Groningen, 1901-1951
- Familie Buttinger, 1857-1999
- Coöperatieve pootaardappelbewaarpplaats De Kiem te Midwolda, 1941-1996
- Vereniging van Vrijzinnig Protestanten in de provincie Groningen, 1905-2006
- Afdeling Groningen van de Nederlandse Vereniging van Vrouwen met een Hogere Opleiding, 1934-2009
- Groninger Tafeltennis Club (GTTC), 1938-2011
- Vissersvereniging Hulp in Nood, 1889-2008
- Christelijke Sportvereniging "Sport Staalt Spieren" te Veendam, 1920-2009
- Hervormde gemeente Onstwedde, 1698-1997
- Buurtvereniging Noorderplantsoen, 1974-2009
- Vereniging van Eigenaren van de Wagnersingelflat, 1958-2000
- Families Swaak en Torenbeek, 1880-2011
- Kunstenaarssociëteit De Groninger Kroon, 1995-2010

Bijlage 5

Publiek in cijfers 2013

<i>Studiezaal</i>	2013	2012
Bezoekers	8.497	8.540
Aantal aangevraagde stukken	20.577	21.770
<i>Totaal aantal bezoekers aan activiteiten</i>		
Algemeen	ca. 5.400	ca. 5.600
Onderwijs	ca. 1.650	ca. 1.800

Activiteiten - algemeen

5.400 bezoekers aan ons gebouw voor lezingen, open dagen en ontvangsten, presentaties, etc. waaronder:

- Dag van de Grunneger Toal – ca. 750 bezoekers
- Dag van de Groninger Geschiedenis – ca. 3.000 bezoekers
- Dag van de Noord-Nederlandse Archeologie – ca. 350 bezoekers
- 12 lezingen - ca. 850 bezoekers
- 3 bijeenkomsten rond nieuwe toegangen en WiGeDok - ca. 175 bezoekers
- Rondleidingenweek – ca. 300 deelnemers

Cursussen en workshops – 9; totaal 150 deelnemers

Educatie - onderwijs

Ca. 1.500 deelnemers aan educatieve activiteiten in ons gebouw (van basis-, middelbaar, hoger en wetenschappelijk onderwijs), waaronder:

- Project Tweede Wereldoorlog Dichterbij – ca. 750 deelnemers
- Middelbaar onderwijs – ca. 500 leerlingen
- RuG onderzoekscolleges Geschiedenis en Kunstgeschiedenis – ca. 300 studenten

Gastlessen – 13

Gastcolleges – 3

Project Tweede Wereldoorlog Dichterbij in Marum – 255 leerlingen

Bezoeken websites

	2013	2012
www.groningerarchieven.nl	198.000	156.000
www.allegroningers.nl	498.000	519.000
www.beeldbankgroningen.nl	175.000	139.000
www.poparchiefgroningen.nl	84.000	82.000
<i>Bezoeken websites waar de Groninger Archieven aan deelnemen</i>		
www.groningerarchievenet.nl (Groningen)	25.000	24.000
www.archieven.nl (Groningen)	210.000	205.000

Overige cijfers

Presentaties in de hal – 10

Presentatie tijdens publieksevenementen elders: – 3

Publicaties

Afleveringen Lutje Feith – 4

Afleveringen Stad & Lande – 4

Historisch Jaarboek Groningen – 1

Digitale Nieuwsbrief – 17

Magazine Dag van de Groninger Geschiedenis – 1

Bijlage 6

Facilitering andere instellingen

Instellingen op het gebied van erfgoed, geschiedenis en streektaal kunnen kosteloos gebruik maken van de faciliteiten van de Groninger Archieven.

In 2013 hebben de volgende organisaties gebruik gemaakt van de faciliteiten van de Groninger Archieven:

- Nederlandse Genealogische Vereniging, afd. Groningen – ledenvergadering, bestuursvergaderingen
- Vereniging Stad & Lande – partner in het gebouw: ledenvergadering, bestuursvergaderingen, redactievergaderingen Tijdschrift Stad & Lande en redactievergaderingen Historisch Jaarboek Groningen
- Stichting Verleden van Groningen – financiële administratie en bestuursvergaderingen
- Stichting Oorlogs- en Verzetscentrum Groningen – partner in het gebouw
- Stichting GAVA – partner in het gebouw
- Stichting Huis van de Groninger Cultuur – partner in het gebouw
- Stichting Groninger Historische Publicaties – partner in het gebouw

De partners gebruiken kantoorfaciliteiten en organiseren publieksactiviteiten in het gebouw.

Bijlage 7

Overzicht van presentaties, ontvangsten en onderwijsactiviteiten

Algemeen publiek: lezingen in ons gebouw

30 januari:

Harry Boerema over het project rond de restauratie van Nederlandse vestingen en kerken op Sri Lanka – i.s.m. Stichting Monument & Materiaal - 65 bezoekers

13 februari:

1^e avond van de serie Arm en Rijk

Harry Perton over kerkelijke armenzorg in het Oldambt rond 1800 en Albert Buursma over rooms-katholieke armenzorg in de stad Groningen – i.s.m. Stad&Lande en NGV afd. Groningen – 70 bezoekers

6 maart:

2^e avond van de serie Arm en Rijk

Henny van Harten over het kasboek van de borgheer van Slochteren en Eddy de Jonge over wonen in De Wittenberg, kleine huisjes in een verdwenen slop in Groningen – i.s.m. Stad&Lande en NGV afd. Groningen - 80 bezoekers

20 maart:

3^e avond van de serie Arm en Rijk

Otto Knottnerus over landarbeidersstakingen in het Oldambt. M.m.v. het koor De Volksstem – i.s.m. Stad&Lande, NGV afd. Groningen en VHV afd. Groningen - 70 bezoekers

27 maart:

4^e avond van serie Arm en Rijk

Pim Kooi over Groningse ondernemers in de 19^e en 20^e eeuw en Geert Lameris over de mensen van de strokarton – i.s.m. Stad&Lande en NGV afd. Groningen - 70 bezoekers

3 april:

Jaarvergadering van Stad & Lande met een lezing door Fokke Akkerman over leven en werken van Rudolf Agricola – 40 bezoekers

17 april:

5^e avond van de serie Arm en Rijk

Mineke van Essen over de rol van het onderwijs en de spraakmakende Groningse schoolmeesters en pedagogen in de 19^e en 20^e eeuw als brug tussen arm en rijk – i.s.m. Stad&Lande en NGV afd. Groningen - 40 bezoekers

24 april:

Gert Kortekaas over de vroege topografie van de stad Groningen – i.s.m. Monument & Materiaal - 150 bezoekers

16 oktober:

Jan Willem Veluwenkamp over de Sonttolregisters en het project rond het digitaal ontsluiten en beschikbaar stellen van de registers – i.s.m. Stad&Lande en NGV afd. Groningen - 50 bezoekers

6 november:

Klaas van Berkel over Thorbecke en de Groningse universiteit 1850-1872, kwelgeest of redder in nood? – i.s.m. Stad&Lande en NGV afd. Groningen - 45 bezoekers

27 november:

Aly van der Mark over de vergeten tuinen van Gerrit Vlaskamp – i.s.m. Monument & Materiaal - 80 bezoekers

11 december:

Jonn van Zuthem over zijn boek Harde grond. Kerkelijke verhoudingen in Groningen, 1813-1945 – i.s.m. Stad&Lande en NGV afd. Groningen - 70 bezoekers

Algemeen publiek: ontvangsten en presentaties in ons gebouw

12 maart:

Afsluiting WiGeDok-project: presentatie van de nieuwe toegang op de handelsregisterdossiers in het archief van de Kamers van Koophandel en van de onderzoeksgids voor de geschiedenis van de middenstand in de provincie Groningen – 60 bezoekers

17 april:

Start van de gecombineerde kadaster- en studiezaalbalie en ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst- i.s.m. Het Kadaster - 80 bezoekers

26 april:

Overdracht van het archief vereniging Noorderplantsoenbuurt – 30 bezoekers

Algemeen publiek: evenementen in ons gebouw

16 maart:

Dag van de Grunneger Toal – i.s.m. Huis van de Groninger Cultuur en Taal-organisaties – ca. 750 bezoekers

20 april:

Dag van de Noord-Nederlandse Archeologie – i.s.m. de drie noordelijke provinciale archeologische organisaties – ca. 350 bezoekers

5 oktober:

Dag van de Groninger Geschiedenis – i.s.m. Stad & Lande, Huis van de Groninger Cultuur, GAVA, Groninger Museum, Biblionet Groningen en het Noordelijk Scheepvaartmuseum – ca. 3.000 bezoekers

11 november tot en met 15 november:

Zo bewaren wij onze geschiedenis! Een week met rondleidingen voor verenigingen en particulieren – 13 ontvangsten voor totaal ca. 300 bezoekers

Algemeen publiek: presentaties elders

23 maart:

Deelname aan de informatiemarkt op de Dag van de Noord-Groninger Geschiedenis in Appingedam – met diverse workshops en doorlopende presentatie van originele stukken

9 september tot en met 11 oktober:

Fotopresentatie Groeten uit Groningen. 100 Jaar veranderingen in de stad. In de hal van het gebouw van de dienst RO/EZ van de gemeente Groningen

30 november:

Deelname aan informatiemarkt op de Dag van de WesterwOLDambtster Geschiedenis in Sellingeren – met diverse workshops en doorlopende presentatie van originele stukken

Algemeen publiek: workshops en cursussen in eigen gebouw

12 januari:

2 workshops *Haal meer voorouders uit uw computer* rond het gebruik van Alle Groningers – i.s.m. NGV afd. Groningen - 40 deelnemers

21 januari en 26 september:

Startdata Cursus Groningen en het Drentse water tot 1600 door Jan van den Broek – 2 keer 10 bijeenkomsten - i.s.m. Seniorenacademie Groningen - 52 deelnemers

13 april:

Workshop Familieverhalen schrijven – 20 deelnemers

2 juli:

Start cursus ontsluiting Sonttolregisters – 2 bijeenkomsten, 6 deelnemers

22 oktober:

Start cursus Lezen van oude handschriften – 6 bijeenkomsten, 16 deelnemers

7 november:

Workshop Archieven en Landschapsgeschiedenis – 16 deelnemers

Digitale presentaties/verhalen

Op de website www.hetverhaalvangroningen.nl zijn in 2013 zeven verhalen geplaatst: over 100 jaar Groninger Lawn Tennis Bond en park Vorenkamp; over Anna Harmina Lewe en Margaretha Bouwina Tjarda van Starckenborgh, twee machtige vrouwen op de borg Verhildersum (in samenhang met tentoonstelling op Verhildersum); over dirigent Theo Westen; over het vorstelijk onthaal van koningin Wilhelmina, over Elma-Stollenga's Autobusdiensten (ESA) en over vergeten Sinterklaasliedjes van Groningse dichters.

Deze verhalen zijn ook op onze eigen website geplaatst. Daarop ook nog de verhalen: over Rijksarchivaris J.A. Feith 100 jaar geleden overleden; met een digitale presentatie van schetsboek van Louise Feith; en over een nieuw verworven en geresiteerde daguerreotypie.

Onderwijsactiviteiten (in eigen gebouw en elders)

Basisonderwijs

4 april:

Tweede Wereldoorlog Dichterbij, project voor groepen 7 en 8 van basisscholen in stad en provincie rond Tweede Wereldoorlog en Bevrijding. Ook op vrijdag 5 april, donderdag 11 april en vrijdag 12 april - i.s.m. OVCG, ROC Menso Alting, CultuurEducatieStad en KunststationC. Aantal deelnemers: ca. 750 leerlingen van 20 basisscholen uit stad en provincie (daarnaast: ca. 80 leerkrachten en ouderbegeleiders)

16 april:

Tweede Wereldoorlog Dichterbij voor groepen 7 en 8 van basisscholen in de gemeente Marum rond Tweede Wereldoorlog en Bevrijding. In het dorp Marum. Ook op woensdag 17 april en donderdag 18 april - i.s.m. OVCG, KunststationC en gemeente Vlagtwedde. Aantal deelnemers: ca. 255 leerlingen (daarnaast: ca. 30 leerkrachten en ouderbegeleiders)

Middelbaar Onderwijs

8 januari, 9 januari, 15 januari, 26 maart, 2 april, 4 november, 5 november en 6 november: Alfacollege Groningen vmbo i.k.v. Burgerschapsdagen – onderzoek in bronnen voor plaatselijke geschiedenis: ontwikkeling Oosterparkwijk – 8 groepen, totaal 200 leerlingen

30 januari en 16 december:

Zernikecollege Haren vwo 4 – project rond geschiedenis van de Grote Markt – 4 groepen, totaal 96 leerlingen.

1 februari:

Zernikecollege Haren havo 4 – project rond geschiedenis van de Grote Markt. 4 presentaties, 79 leerlingen

27 februari, 1 maart, 6 maart en 8 maart:

Uitvoering project rond Grote Markt door leerlingen Zernikecollege in de studiezaal van de Groninger Archieven. Door 5 groepen, totaal 100 leerlingen

11 maart:

Menso Altingcollege Groningen opleiding onderwijsassistent - bijeenkomst over oorlogseducatie – 24 leerlingen

13 maart en 15 maart:

Aletta Jacobs havo 4 + vwo 5 in OB Hoogezand-Sappemeer: project Het land dat in mij leeft – 5 presentaties, totaal 100 leerlingen

22 maart, 28 maart en 9 april:
Werkmancollege Groningen havo 4 - introductie en begeleiding bij historisch krantenonderzoek – 4 groepen, totaal 80 leerlingen

8 mei:
Wessel Gansfortcollege Groningen vwo 5 - introductie en begeleiding bij onderzoek rond industrialisatie – 25 leerlingen
Daarna: woensdag 29 mei in Wessel Gansfortcollege Groningen vwo 5 – over voortgang onderzoek rond industrialisatie

16 mei:
Augustinuscollege Groningen vwo 5 - introductie en begeleiding bij onderzoek rond graanprijzen – 2 groepen, totaal 40 leerlingen

11 oktober:
Stellingwerfcollege Oosterwolde vwo 4 – bezoek rond WO1 en WO2 en industrialisatie in Groningen – totaal 40 leerlingen

22 november:
Praediniusgymnasium Groningen klas 3 – project over Middeleeuwen in Groningen - 15 leerlingen

Hoger en Wetenschappelijk Onderwijs

5 februari:
Open Universiteit, studenten cultuurwetenschappen – archiefintroductie met rondleiding – 10 studenten

19 februari:
RuG Geschiedenis, Masters, college Archief- en Internetbronnen: inleiding met toelichting opdracht – 8 studenten
Daarna: op 25 februari praktische instructies in de studiezaal, op 26 maart voortgangsrapportages en op 14 mei presentatie onderzoeksresultaten

3 september (start):
RuG Kunstgeschiedenis, Master Landschapsgeschiedenis, module Bronnen en Methoden - Archiefonderzoek met opdracht rond boerderijonderzoek, 7 bijeenkomsten – 12 studenten

17 september (start):
RuG Kunstgeschiedenis, Master Landschapsgeschiedenis, module Bronnen en Methoden - Lezen van oude handschriften, 8 bijeenkomsten – 13 studenten

10 september:
RuG Geschiedenis, Masters, college Archief- en Internetbronnen: inleiding met toelichting opdracht – 19 studenten
Daarna: op 16 september praktische instructies in de studiezaal, op 8 oktober voortgangsrapportages en op 3 en 10 december presentatie onderzoeksresultaten

20 november, 21 en 22 november:
RuG Geschiedenis, Bachelors Cultuurgeschiedenis, college Bronnen en Methoden – inleiding, rondleiding en introductie onderzoek naar organisaties met maatschappelijke of culturele doelstelling, met als thema 'Wat bezielt ze?' - 4 groepen, totaal 78 studenten

3 december en 5 december:
RuG Geschiedenis, Bachelors Geschiedenis Politieke Cultuur, college Bronnen en Methoden - inleiding over archieven en openbaarheid – 3 groepen, totaal 60 studenten
Daarna: woensdag 4 december en vrijdag 6 december - praktische instructie in de studiezaal en introductie onderzoeksopdracht – 3 groepen, totaal 60 studenten

4 december en 5 december:
RuG Geschiedenis, Bachelors Economische en Sociale geschiedenis, college Bronnen en Methoden - introductie en rondleiding – 2 groepen, totaal 34 studenten

9 december:

RuG, Geschiedenis en Mediaevistiek, Masters, college Schrift, Handschrift en Druk - archiefintroductie en presentatie stukken - 34 studenten

10 december:

Open Universiteit, studenten cultuurwetenschappen - archiefintroductie met rondleiding - 10 studenten

Bijlage 9 Financiën

Beknopte balans per 31 december 2013

	31-12-2013	31-12-2012
ACTIVA		
Materiële vaste activa	936.257	1.077.640
Financiële vaste activa	22.500	40.000
Vorderingen	242.651	355.295
Liquide middelen	27.911	1.874
Overlopende activa	38.451	20.180
TOTAAL ACTIVA	1.267.770	1.494.989
PASSIVA		
Eigen vermogen	558.502	555.989
Voorzieningen	158.568	166.112
Vaste schulden	161.250	266.250
Netto vlottende schulden	253.634	348.646
Overlopende passiva	135.816	157.992
TOTAAL PASSIVA	1.267.770	1.494.989

Beknopte staat van baten en lasten over 2013

	Realisatie 2013	Begroting 2013	Realisatie 2012
BATEN			
Algemene baten	5.112.909	5.117.084	5.054.618
Diverse baten	212.849	549.932	614.681
Overige baten	9.565	0	25.312
TOTAAL BATEN	5.335.323	5.667.016	5.694.611
KOSTEN			
Personele kosten	2.420.107	2.372.264	2.487.018
Directe materiële kosten	19.308	21.305	40.121
Projectkosten	142.931	484.713	417.506
Huisvestingskosten	2.137.439	2.220.129	2.149.965
Organisatie en overheadkosten	363.073	416.564	347.074
Afschrijvingskosten	208.576	173.048	211.778
Rentekosten	11.439	9.485	13.868
Overige kosten	29.937	20.000	42.870
TOTAAL KOSTEN	5.332.810	5.717.508	5.710.200
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor bestemming	2.513	-50.492	-15.589
Toevoeging aan reserves	-2.513		
Onttrekking aan reserves		50.492	15.589
Resultaat na bestemming	0	0	0